

Šiandien ir rytoj

AR KILS KARAS? Aišku, tikras, pasaulinis, atominis. Tokį klausimą galima išgirsti kiekvieną kartą, kaip tarptautinė įtampa pasunkėja.

Seniau, valstybių vadai, norėdami gauti atsakymą, kreipdavosi į dievus ir orakulai patardavo ką daryti. Toks Krezas, prieš pradėdamas karo žygį, atsiklausė Delfu orakulo, kuris jam trumpai atsakė: "Tu sunaikinsi imperiją". Bet jis nepasakė kieno: savo ar priešo.

Šiandien orakulus pakeitė kompiuteriai ir joks prezidentas nepradės tikro didelio karo (čia nekalbama apie mažus karus), neatsiklausęs šių dienų orakulo — kompiuterio.

Kompiuterio, nors dar netobulo, buvo atsiklausta išsilaipinant Normandijoje 1944 metais, Kubos krizės metu ar Kippuro kare.

Kompiuteris iš surinktų duomenų apie priešą karinė padėtį (tankų, kovos lėktuvų ir raketų skaičiaus, kariuomenės didumo ir jos pasiruošimo, karininkų išmoksinimo, pramonės pajėgumo, maisto, šaudmenų ir degalų atsargos, gyventojų moralės ir meteorologinių sąlygų), padaro išvadą kada geriausiai pradėti puolimą, ar mėnulio pilnatyje, ar kitą rytą po tautinės šventės, kada radarų aptarnautojai ir šnipai dar nebūna išsipaigirioję. Kompiuteris preciziškai nustatys puolimo valandą ir vietą, nežūrint vyriausybės noro dar nudelsti puolimą.

Bet, prileiskim, kompiuteris gali visu šimtu nušimčių pasitikėti. Ar nebuvo atsitikimų, kada kompiuteriai pridarė klaidų, kai vietoj vieno dolerio išrašė milijoninį čekį, arba kai už elektrą ar gazą išrašo šimteriopai didesnes sąskaitas.

Kas atsitiktų jei kompiuteris, paklaustas dėl karo pradėjimo, padarytų klaidą ir duotų žalią šviesą, panašiai kaip išrašydamos milijoninį čekį.

Bet, nrileiskim, kompiuteris neapsiriko. Duomenys tikri ir išvada teisinga. Valstybės galva žino, kad karas neišvengiamas ir kad jo kraštas gali laimėti pradėdamas puolimą, sakysim 1980 m. sausio 23 d. 3 val. ryto. Po to jau bus vėlu, nes priešininkas stipriai

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto naujoji valdyba posėdžio metu savo įstaigoje Washingtone. Iš kairės: inž. L. Grinius, dr. E. Armanienė, dr. J. Balys, pirm. dr. K. Bobelis, M. Noreikienė, dr. J. Stiklorius, dr. K. Jurgėla, V. Čečetienė. Trūksta valdybos narių dr. J. Stuko ir J. Daugėlos.

NAUJA SITUACIJA

Sovietų Sąjungai okupavus Afganistaną

Vytautas Meškauskas

Išgirdęs, kad Sovietų Sąjunga okupavo Afganistaną, vėl prisiminiau Bismarcko posakį — pats Dievas globoja kūdikius, girtuoklius ir... Ameriką. Juk visai neseniai atrodė, kad JAV Irane pakliūvo į situaciją be jokios išeities. Tiesa, prezidento Carterio populiarumas, dėl neveiklumo kritęs iki 28%, dėl tokio pat neveiklumo šiuo atveju staiga pakilo iki 61%, tačiau, jei daugumas amerikiečių ir pritarė Carterio 'susilaikymo' politikai, tai dar nereikia, kad jie jam ir toliau pritartų, jei 'susilaikymas' neduotų jokių rezultatų. Kaip tik tokiu beviltišku momentu atsitiko beveik stebuklas. Nelabasis sukurstė Kremlių kartą ant vis-

dos susitvarkyti su Afganistanu ir jį okupuoti.

Žinia, gali teigti, kad Afganistano okupacija buvo išprovokuota dabartinės situacijos: Irano įvykiai parodė, kad Amerika yra impotentė, palikusi Sovietų Sąjungą vienintele galybe su kuria reikia skaitytis. Carų ir sovietų valdoma Rusija jau seniai norėjo pastatyti koją Indijos vandenyno pakrastyje. Apie tai svajojo Molotovas, pasirašydamas sutartį su Hitleriu. Tiesa, Afganistanas pats neprieina prie Indijos Vandenyno, tačiau iš jo aerodromų pakilę lėktuvai gali lengvai pasiekti JAV lėktuvnešius, plaukiojančius tame Vandenynė. Be to, Iranas ir

Pakistanas, kurie Afganistaną skiria nuo jūros pakrančių norom nenorom turės skaitytis su kaimynės jėga ir duoti jai bazes. Kremlių veikti paskatino ir padėtis pačiame Afganistane. Ten trys iš eilės marksistiniai režimai negalėjo susitvarkyti su sukilėliais, kuriuos vienijo Islamas. Todėl Maskva atsidūrė prieš pasirinkimą: susitvarkyti pačiai su sukilėliais arba palikti jį savo likimui. To padaryti Kremlius, kuris neturi bijoti jokio vidaus nepasitenkinimo dėl savo žygių, nenorėjo, nors tai ir galės padėti Carterio administracijai atgauti savo 'veidą'.

Mat, sovietams žygiuo-

IS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VEIKLOS

Senieji, 1979 metai, baigėsi, bet Tautinės Sąjungos darbai ir siekia niekad nepasibaigs.

A.L.T. S-gos Valdyba nuo perrinkimo dienos turėjo 5 posėdžius, S-gos skyriams ir tarybos nariams išsiuntinėjo 3 bendraraščius su įvairiais sumanymais, kaip pagyvinti S-gos veiklą.

Valdybos vicepirmininkas J. Mockus atstovavo pirminką A. Mažeiką ALT metiniame suvažiavime ir Amerikos Lietuvių 39-me Kongrese Clevelande.

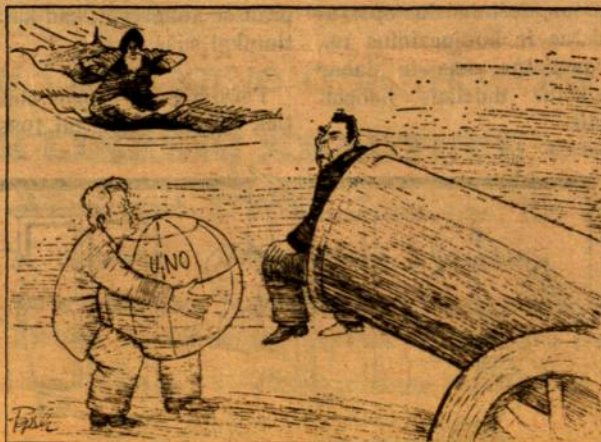
A.L.T. S-gos Detroito skyriaus 30-ties metų sukakties minėjime, pirmininką atstovavo valdybos vicepirmininkas B. Dūda. "Tautinės minties keliu" knygos pristatyme, spalio mėn., kurį suruošė Los Angeles skyrius, dalyvavo visa valdyba. Knygą pristatė skyriaus pirmininkas J. Steikūnas.

S-gos Tarybos nariui, dr. A. Butkui, lapkričio mėn. lankantis Los Angeles, skyrius suruošė jo paskaitą. Po paskaitos S-gos Valdyba turėjo su juo pasitarimą, dėl S-gos veiklos.

Pirm. A. Mažeika lapkričio mėn., atstovavo T. S-gą Balso suvažiavime, S-gos visa valdyba dalyvavo Los Angeles T. S-gos skyriaus 30-ties metų veiklos minėjime, kuris įvyko gruodžio mėn. Tautiniuose namuose. Pirm. A. Mažeika pasveikino skyrių su jo sėkmingu veikimu, o vicepirm. B. Dūda labai nuosekliai apibūdino L. A. skyriaus nuveiktus darbus, jo 30 metų laikotarpyje.

T. S-gos valdyba parašė laiškus: T. O'Neil — Speaker of the House, House of Representatives, senatoriams A. Cranston ir S. I. Hayakawa, prašydama jų pritarimo dėl House Concurrent Resolution Nr. 200.

Tuo pat reikalu daugelis S-gos narių individualiai rašė laiškus senatoriams ir kongresmanams. (el. g.)

ruošiasi karui. Tačiau valstybės galva turi ir moralinę atsakomybę. Ir tai gali atsitikti. Jis padės į šalį kompiuterio atsakymą ir ims medituoti su savo sąžine, tuo tarpu kai jo sekretorius, kuris dirba ir svetimai valstybei, perduos kompiuterio atsakymą kitai pusei ir ta pradės puolimą 1980 m. sausio 22 d. 11 val. nakties...

P. Dantas

Mobilizacija...

jant į priekį administracija gavo naują pateisinimą savo neveiklumui. Prezidento saugumo patarėjas Zbigniewas Brzezinskis, kalbėdamas iš Baltųjų Rūmų ABC Issues and Answers TV programoje pareiškė vilties, kad dabar kiekvienas iranietis, nepaisant savo priešamerikoniško nusistatymo, negalės užmiršti, kad jo kraštui didesnis pavojus (Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvairvalgia*

Sovietijoje atgimsta Stalino kultas. — Jo 'nuopelnų' statistika.

— Nauja karta tačiau jos nežino. — Istorijėlės iš Persijos

diplomatinės istorijos

Gruodžio 12 sukako 100 metų nuo Stalino gimimo. Kaip matome iš oficialaus partijos kalendoriaus, išleisto 15 mil. tiražu, lapo Sovietijoje jis ne tik nekritikuojamas, bet iš naujo pradedamas gerbti. DER SPIEGEL, aiškindamasis, kodėl sovietai Stalino negali užmiršti kaip vokiečiai Hitlerį, išveda:

'Paskutinis sunaikino Vokietiją, prie Stalino Rusija laimėjo. Tai paaiškina, kodėl... jis toliau egzistuoja.'

Nepaisant to, kad dėl Stalino žuvo:

- 3,5 milijonų ūkininkų, kurie nenorėjo eiti į kolchozus;
- nuo 1936 iki 1950 m. Stalinas koncentracijos stovyklose laikė kasmet po 8 milijonus žmonių, kurių 10% ten kasmet numirdavo, taip, kad ten žuvo 12 milijonų;
- tarp 1936 ir 1939 m. m. buvo suimta apie pusę visų partijos narių, kurių skaičius siekė 1,2 mil. Iš to skaičiaus pergyveno tik 50.000. Kas antras žuvo per tardymus ar sprendimus, kiti pasimirė stovyklose;
- tarp 1898 ir 1934 m. partijos CK priklausė 194, "draugai". 104 jų Stalinas įsakė sušaudyti t. y. 69%;
- iš 71 1934 m. būvusių CK narių, Stalinas sušaudė 44;
- iš 1966 delegatų į 1934 m. partijos kongresą 1.108 buvo suimti;
- iš 115 visasąjunginių ministerių tarp 1917 ir 34 m. 61 buvo sušaudytas;
- taip pat ir 3 iš 5 maršalų, 13 iš 17 armijų vadų, 136 iš 199 divizijų vadų, bei du trečdaliai aukštesnių už majorą karininkų;
- Stalinas įgalino Hitlerį pradėti antrąjį pasaulinį karą.

Bet kaip neatrodytų keista, tie kurie išliko ir pergyveno trumpą Chruščiovo 'liberalizacijos' periodą, šandien vėl grįžo prie Stalino asmens kulto. Iš dalies dėl to, kad daugelis dabartinių vadų buvo Stalino bendradarbiai. Brežnevas naudoja si ne tik Stalino 'generalinio sekretoriaus' titulu, bet buvo taip pat pakeltas į maršalus ir 33 metams po karo pabaigos apdovanotas Stalino 'Pergalės Ordinų'.

Tiesa, Brežnevas ne Stalinas. Kas jam nepatinka — nebekeliauja į Sibirą, bet paleidžiamas į pensiją, nors kartais be pranešimo dėl ko — kaip atsitiko su buv. prezidentu Podgornym. Susiprasta, kad Sibire daugiau galima pasiekti nenaudojant vergų darbo, bet mokant premijas. Tačiau 1977 metų sausio 1 d. sovietų kalėjimuose vis dar sėdėjo 2,1 milijonas žmonių! Kartu verta atsiminti, kad ne vienas Stalino bendradarbių ir net būdelių nebuvo patrauktas teisman ar kaip kitaip nubaustas, ir nepastatytas joks paminklas nekaltai žuvusiems.

Blogiau, kad niekam apie Staliną nekalbant, jaunoji karta susidarė visai klaidingą vaizdą. Taip poetui Jevtušenkai mokyklos klaseje paklausius, kiek Stalinas išžudė žmonių, pirmas atsakymas skambėjo "10 ar 15", kiti mokiniai manė, kad daugiau: "Tikrai daugiau, bent koks 50 ar 100!"

Kai krašto apsaugos ministras Ustinov, Stalino laikais buvęs ginklavimo pramonės ministru, kalbėdamas Kremliuje susirinkusiems 5.000 karininkų, paminėjo, kad draugas Stalinas buvo paskirtas gynybos komiteto pirmininku, karininkai 10 sekundžių plojo. Pravda tai aprašė, tik prieš Stalino pavardę išbraukė žodį 'draugas'. O čia išspausdinto kalendoriaus lapo antroje pusėje rašoma, kad Stalinas kovojo prieš trockistus, dešiniuosius oportunistus ir buržuazinius nacionalistus, kas ir dabar laikoma dideliais nuopelnais.

Būdinga, kad Stalino 'griežtos rankos' pasiilgsta ne tik visokie pareigūnai, bet kartais net masiniai žmonės. Girdi, prie Stalino buvę daugiau tvarkos!

★

Dar truputis iš Persijos elgesio su diplomatais istorijos... 1924 m. liepos 18 d. JAV vicekonsulas Teherane Robert Whitney Imbrie išvažiavo apsižiūrėti po miestą. Tuo laiku ten buvo riaušės prieš Bahai sektą. Prieš daugel. Teherano namų tuo laiku buvo fontanai ne tik dėl grožio, bet ir leidžią praeiviams atsigerti. Kai Mr. Imbrie sustojo prie vieno tokio fontano jį nufotografuoti, kažkas pradėjo rekti, kad jis nori fontano vandenį užnuodyti. To užteko, kad minia pradėtų vicekonsulą mušti. Jam šiaip taip pasisėkė prasiveržti iki ligoninės. Kai jis ten buvo paguldytas visai nuogas ant operacinio stalo ir gydytojai rengėsi susiūti žaizdas, įsiveržusi minia jį pribagė kėdėmis ir grindinio akmenimis. JAV vyriausybė reikalavo: 1. atsiprašymo, 2. 60.000 dol. Imbrie's žmonai, 3. aukščiausios Persijos karinės pagarbos pareiškimą lavonui, 4. 110.000 dolerių už karo laivo U. S. Trenton pasiuntimą atsiimti lavono ir 5. nusikaltusių nubaudo. Tuometinis Teherano ministras pirmininkas, vėliau pasiskelbęs šachu, Reza Kahn pirmus keturis reikalavimus priėmė nesiginčydamas, bet dėl 5-to — nusikaltusiųjų nubaudo — kiek spyrėsi dėl to, kad mušėjų minioje dalyvavo ir daug karių. Vis dėl to apie 30 dalyvių buvo pasmerkti kalėjimui ir viešai išplakti, o trys — jų tarpe ir 14 metų vaikas — buvo pasmerkti mirtin. Iš aukštesnių karininkų nė vienas nebuvo nubaustas, bet, kad patenkintų amerikiečius, iš karuomenės buvo išmestas vienas leitenantas. 1925 m. sausio mėn. prez. Coolidge pranešė kongresui, kad kaltininkai sušaudyti.

Persija gavo progą šiek tiek "atsikeršyti", kai 1935

■ Iš kitos pusės

TIME žurnalas ryškiausia 1979 metų asmenybe — Man of the Year — parinko ajatolą Khomeinį. Lyg pasiteisinimui buvo priminta, kad 1938 metais tas titulas atiteko Adolfui Hitleriui. Toks sugretinimas leidžia praveisti įdomią paralelę.

Hitleris nusižudė — šaudamas sau į smilkinį ir kartu perkąsdamas ciano kapsulę — 1945 m. balandžio 30 d. Vokiečiai ir likusis pasaulis apie tai sužinojo kitos dienos vakare. Admirolas Doenitz paskelbė, kad Hitleris krito iki paskutinio atsikvėpimo kovodamas su bolševikais. Likimo ironija norėjo, kad sovietai apie Hitlerio mirtį sužinotų 12 val. anksčiau. Mat, Hitleris pirmuoju savo pavaduotoju paskyrė Goebelsą, kuris prieš pats nusižudydamas sumanė paieškoti seperatinės taikos su sovietais. Tam reikalui jis pasiuntė gen. Krebsą pas Berlyną supančios sovietų kariuomenės vadą gen. Čiulkovą. Pokalbiuose, kurie užtruko 8 valandas, nes nuolat buvo klausiama instrukcijų iš paties Stalino, dalyvavo dar ir gen. žukovo štabo viršininkas gen. Sokolovskis. Krebsas pradėjo pranešdamas Hitlerio mirtį. Sovietai nudavė, kad jie tai jau žinojo. Goebelo pasiūlymo jie nepriėmė, bet Krebsui leido grįžti atgal į Hitlerio bunkerį Berlyne, kurį užėmė sekančią gegužės 2 dieną. Pirmas Stalino klausimas, sužinojus apie Hitlerio mirtį, buvo: o kur jo lavonas? Tą sovietai surado gegužės 5 d. Mat, Hitlerio, jo 24 val. žmonos Evos Braun ir dvejų šunų palaikai buvo apipilti 160 lt. benzino ir padegti, tačiau kadangi jie buvo duobėje, nebuvo traukos, dalis benzino greitai susisunkė į smėlį, liepsnų lavonų visai nesunaikino. Hitlerį identifikavo dantų technikai, kurie patys buvo padirbė Hitleriui dantų 'tilta'. Technikai buvo pasiųsti į... Sibirą, o palaikai buvo galutinai sudeginti.

Galima įsivaizduoti aukščiau minėtų sovietų generalų ir kitų pareigūnų nustebimą, kai jie išgirdo Staliną aiškinant Potsdamo konferencijoje, įvykusioje birželio mėn., kad Hitleris yra gyvas ir slapstosi Ispanijoje ar Argentinoje! 1956 metais į Vokietiją grįžęs iš Sibiro Hitlerio asmeninis pilotas Hans Bauer pasakojo, kad sovietai iš jo reikalavę "prisipažinti" nusikraidinusi savo 'bosą' į Ispaniją, į ką jis atkirtęs: jei taip, kam aš dar grįžau? Tai versijai nuėjus niekais, sovietų tardytojai reikalavo kito paskutiniųjų dienų liudininko majoro Guensche 'prisipažinti', kad iš tikro jis nušovęs Hitlerį jam prašant, nes fuehreris pats to padaryti nedrįso. Už tai Guenschei buvo padėta net laisvė, bet tas atsisakė...

Kam Stalinui prireikė teigti, kad Hitleris gyvas? O gi tam, kad vakariečių apkaltintus Hitlerio slėpimu. Kas tada nepasisėkė, sėkmingai buvo pravesta su... šachu. Kas leido pateisinti ambasados užėmimą. vm

m. lapkričio 27 d. Marylando Elkon miestelyje už per greitą važiavimą buvo sulaikytas tada jau Irano imperatoriškos didenybės (to paties Razos Kahn) šacho nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Ghaffar Khan Djalai, kuris puolė mušti jį sulaikiusius policininkus. Tie nuvedė jį į šerifo įstaigą, kur raštininkas Iraną palaikė nauja religija, o ministrą jos pamokslininku, atseit, ne kažkokia figūra. Didesnio miestelio teisėjas jau šį tą žinojo apie diplomatinę imunitetą, uždėta 5 dol. bausmę suspendavo ir tik šoferį (amerikietį) nubaudė sumokėti 75 centus teismo išlaidų. Iranas, žinoma, labai užsigavo. Reikalavo atsiprašymo ir kaltininkų nubaudo (policininkai iš tikro buvo atleisti

iš tarnybos). Amerikos spauda incidentą aprašė iš linksmos pusės ir kai laikraščiai po 5 savaitių pasiekė Iraną, ten kilo didelis pasipiktinimas. Santykiai dar daugiau pablogėjo, kai New York Mirror paskelbė, kad šachas Reza jaunystėje buvęs britų pasiuntinys Teherane arklydžių prižiūrėtojas. Tas taip užsigavo, kad pareikalavo tą pranešimą atšaukti. Laikraštis buvo įkalbėtas Valstybės Departamento nusileisti "tėvynės labui". Mirror tai padarė, bet dar kartą pakartojo, ką atšaukia. Po to šachas taip užpyko, kad atšaukė savo diplomatus iš Washingtono. Išėjus trejus metus tik JAV turėjo savo diplomatinę atstovybę Teherane.

★

Kokius laikus pergyvename liudija ne tik galvotrūkišiais kylančios aukso kainos. Pagal Zuericho DIE WELTWOCHĘ apklausinėjimą 2/3 šveicarų laukia karo ar ką nors panašaus, tik vienas iš dešimties šveicarų tikisi taikingos ateities.

Be žodžių...

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

"...Laukiame tos dienos, kada galėsime visi susirinkti Laisvosios Lietuvos žemėje"

Lietuvos atstovo dr. S. A. Bačkio žodis į Lietuvą, pasakytas gruodžio 31 ir sausio 1 d.d. per Amerikos Balso radiją Naujų 1980 metų proga.

Naujuosius 1980 Metus Vakarų pasaulis sutinka su susirūpinimu, kaip pavojingos padėtys baigsis Artimuose Rytuose, Tolimuose Rytuose bei Vakarų Europoje. Niekas negali pasakyti, kaip įvykiai pakryps. Šiuo metu visų dėmesys nukreiptas į Iraną, jame vykstančius įvykius ir jų pasėkas. Ten revoliuciniai sluoksniai nekreipia jokio dėmesio į tarptautinės teisės nuostatus, priimtus viso civilizuoto pasaulio. Jie atsisako paklusti J. T. Saugumo Tarybos bei Tarptautinio Teismo Hagoje sprendimams Amerikos Ambasadose ir ten laikomų diplomatų — įkaitų klausimu. Tikimasi, kad bus išvengta tragiškų įvykių, kurių nei JAV nei kitos Vakarų valstybės tikrai nenori.

Mūsų lietuviškų reikalų baruose praeitais metais gražiai ir sėkmingai buvo paminėtos 75 metų spaudos atgavimo ir Vilniaus universiteto 400 metų sukaktys ir sėkmingai praėjo IV-sis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas Europoje. Tarptautinėje plotmėje Popiežius Jonas Paulius II pakartotinai reikšmingais mostais priminė pasauliui Lietuvą. Savo kalboje Jungtinėse Tautose New Yorke 1979 m. spalio 2 d. — jis pasakė, jog jis tikisi "kad visos tautos... ir tos, kurių suverenumas jėga buvo išplėstas, susitiks lygybės pagrindais su kitomis Jungtinių Tautų Organizacijoje."

Čia, Valstybės Departamentas 1979 m. liepos mėnesį paryškino JAV politiką Baltijos Respublikų atžvilgiu, pakartodamas, kad JAV nepripažįsta priverstinos ir neteisėtos Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sov. Sąjungą. 1979 m. gruodžio 20 d. JAV Kon-

gresas, bendra Atstovų Rūmų ir Senato rezoliucija 200 — pasisako, kaip JAV vyriausybė turėtų kelti įvairiomis progomis Baltijos valstybių klausimą, kad jos nepriklausomybę atgautų ir siūlo, kad tai JAV-bių delegacija iškeltų pagal Helsinkio Susitarimo nuostatus ir Madrido konferencijoje 1980 metais. Tenka pridurti, kad ir Popiežius, ir JAV Prezidentas bei Kongresas dažnai pasisako, jog reikia ypatingas dėmesys kreipti į žmogaus Teises. Šiuo reikalu dar paminėtinas Australijos Parlamentui 1979 m. lapkričio 8 d. įteiktas raportas užvardinimu — "žmogaus Teisės Sovietų Sąjungoje". Jį paruošė Bendras Užsienių Reikalų ir Krašto Apsaugos Komitetas. Raporto 158 pusl. yra rekomenduojama Australijos vyriausybei — pilnai paremti tuo klausimu principus, įrašytus Helsinkio susitarimų tekste, jungtis su kitomis demokratijomis ir kartu protestuoti prieš Sovietų persekiojimus asmenų, kurie stebi, kaip Sov. Sąjunga vykdo Helsinkio susitarimus, ir siekti, jog būtų paleisti iš Sovietų kalėjimų ir darbo stovyklų asmenys, kurie buvo įkalinti už tai, kad jie buvo nariais sambūrių, kurie seka Helsinkio susitarimų įgyvendinimą.

Paminėti dalykai rodo, kad stiprėja veikla ir viešoji opinija už žmogaus Tei-

(Atkelta iš 1 psl.)
grėsia iš Sovietų Sąjungos negu JAV.

Skeptikai čia galėtų įsiterpti, kad taip tai taip, bet kas dar gali patikėti Amerikai, kuri net neišdriso pas save priimti savo gerą draugą išvarytą šachą? Tokia perspektyva tikrai nevilioja Pakistano diktatorių gen. Zia, kuriam JAV buvo nutraukusi bet kokią paramą. Tiesa, dabar Brzezinskis aiškino, jog JAV išpildys savo sutartinius įsipareigojimus, jei sekanti agresijos auka būtų Pakistanas, tačiau turėjo pridėti: jei su tuo sutiks kongresas, kuris po Vietnamo apribojo prezidento galią karinei akcijai.

Dėl to negali sakyti, kad skeptikai būtų visai neteisingi, tačiau administracija gavo progos per ateinančias savaites ir mėnesius įrodyti, jog JAV nėra 'popierinis tigras'. Reikia tikėti, kad ji įsigys bazes, įgalinančias kokią militarinę akciją toje pasaulio dalyje. Kalbama apie Egiptą ir Izraelį, kurie patys JAV dalinius savo žemėje sveikintų. Yra progų bazių gauti ir arčiau Indijos vandenyno, pvz. Omane ir Somalijoje, kur naujai pastatytą Berberos uostą paliko iš ten išvaryti sovietai. Prieš tai krašte kilns nemažai pasipriešinimo, bet be

ses ir kad uoliai stebima, kaip Sovietų Sąjungo tuo klausimu elgiasi. Vakarų pasaulyje esą lietuviai energingai ir ryžtingai seka padėti tėvynėje ir jie visa daro, kad gaunamos iš krašto informacijos būtų kuo plačiausiai ir geriausiai paskleistos Vakaruose ir jie rūpinasi lietuvių kalinių bei ištremtųjų reikalu.

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai visus sveikinu Naujųjų 1980 Metų proga. Linkiu šviesesnių dienų visiems, primindamas kelis žodžius IV-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, siūstos 1979 m. liepos 27 d. iš Altenbergo Lietuvos jaunimui: "...laukiame tos dienos, kada galėsime visi susirinkti Laisvosios Lietuvos žemėje."

NAUJA SITUACIJA

Afganistano įvykių būtų visai neįmanoma.

Tai veda prie konstatavimo, kad JAV užsienio politika priklauso nuo nuotaikų krašto viduje. Čia vyravo pažiūra, laikanti patriotizmą ir nacionalizmą atgyventu reiškiniu. Kas gal būtų pateisinama, jei tokios pat pažangios nuotaikos viešpatautų visame ar bent didesnėje pasaulio dalyje. Deja, pasaulis yra pasidalinęs nacionaliai ir įvykiai verčia JAV grįžti prie nacionalizmo, jei nori išsilaikyti. Tai reikalauja nemažos nuotaikų ir pažiūrų revoliucijos, bet kokia yra alternatyva? Geriausiu atveju virsti milžinišku Hong Kongu, kuris laikosi tik iki jo egzistencija reikalinga komunistiniam milžinui!

Vilties duoda faktas, kad Amerikos politikai skaitosi su krašto nuotaikom ir, jei jos reikalauja, užmiršta ką kalbėjo vakar. Gal į madą vėl grįš pereito šimtmečio vokiečių kilmės politiko, generolo ir žurnalisto Carl Schurz posakis:

"Our country, right or wrong."

★

P. S. Prezidento Carterio penktadienio vakare paskelbtos sankcijos: sulaukimas 17 milijonų tonų paša-

rinių grūdų eksportui į Sovietiją, draudimas sovietams žvejoti Amerikos vandenyse ir taip pat embargo ant pažangios technologijos, yra žingsnis teisinga kryptimi, tačiau jo pasisekimas priklausys nuo viso krašto ir JAV sąjungininkų pritarimo.

Gaudant fermerių balsus tačiau sunku išvengti tokio pareiškimo kaip kad senatoriaus Dole iš fermerių Kansas valstijos, kad "Carteris užsimojo ant meškos, bet pataikė Amerikos fermeriui", nors Carteris žadėjo nupirkti sovietams neparduotus kukurūzus ir iš jų daryti spiritą primaišymui į benzina. Reikalas čia sukasi apie 3 milijonus dolerių.

Kaip skyriasi pažiūros, lengva pastebėti iš diskusijų dėl nedalyvavimo Maskvos olimpiadoje. Formaliai tą reikalą turėtų nuspręsti JAV olimpinis komitetas — ne vyriausybė institucija. Bet daug kas čia ir Europoje, pav. dešinysis Hamburgo laikraštis Die Welt, sako, kad politikos neverta maišyti su sportu, lyg sovietai jo nebūtų paverę grynai savo politiniams tikslams.

MACHINIST experienced for setup & run engine lathes. Also machinist for setup & programming CNC lathes. Call VADCO, INC., DELRAN, N. J. 08075. 609 461-0282 (50-5)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6½% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitom įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-5; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Detentės užkulisiai (6)

Brežnevas 'pagrobia' Nixoną...

Nors atrodė, kad viskas susidėjo palankiai Nixono-Brežnevo viršūnių konferencijai, bet iš tikro - prisipažįsta Kissingeris - niekas nevyko taip sklandžiai, kaip Pekino susitikime su kiniečiais. Ten jis bandė sudaryti dvasinį ir psichologinį sąlytį, iš kurio abi pusės galėtų pradėti vesti koordinuotą politiką, tuo tarpu sovietų vadai atrodė esą psichologiniai netikri ir negalį rasti kelio į teoretines diskusijas. Tiesiogiai juos neramino, už tat jie stengėsi pokalbį visuomet grąžinti prie konkrečių temų. Galų gale prieita prie dokumentų suformulavimo, tačiau geros valios atmosferos nebuvo. Praktiškai tai reiškė, kad Nixono-Brežnevo pokalbiuose nebuvo jokios centrinės temos - jie šokinėjo nuo temos prie temos neprieidami sutarimo. Dėl ko dar buvo galima derėtis, apie tai vėliau sutardavo Kissingeris su Gromyko vakarais.

Po oficialaus atidarymo konferencijos dalyviai buvo supažindinti su jau anksčiau žemesnių pareigūnų prietais susitarimais. Brežnevas pasiūlė juos kiekvieną dieną atskirai pasirašyti. Nixonas savo atsakyme į šeiminko Brežnevo kalbą pabrėžė konferencijos svarbą, bet pastebėjo, kad ji negalinti pašalinti visų nuomonių skirtumų ir, tarp kitko priminė, kad jis turi šaltojo karo dalyvio aureolę. Į tai Kosyginas pastebėjo, kad jis kažkada apie tai girdėjęs gandus. Kai kalba pasuko į ūkinius reikalus ir SALT, Brežnevas pusiau rimtai pasiūlė sovietams paskolinti kelis milijardus dolerių iš dvejų nuosimčių. Kosyginas dėl to pastebėjo, kad JAV po to galės gerti tikrą sovietų degtinę, o ne blogą - jos emigrantų gaminamą - pakaitalą. Brežnevas net siūlė sudaryti jo (Brežnevo) ir Kissingerio firmą vėdos importui. Nixonas į tai pastebėjo, kad Kissingeris jau ir taip uždirba pakankamai pinigų. Dėl ko Nixonas įsivaizdavęs, Kissingeris savo atsiminimuose sakosi nežinąs.

Nixonas nurodė, kad kreditas siejasi su SALT. Jei dėl to bus sutarta, jam busia leng-

viau gauti kongreso sutikimą dėl kredito. Kosyginas ir Brežnevas teigė, kad prekybiniai santykiai turi būti svarstomi visai atskirai. Visus nustebino Podgorny aiškindamas, kad SALT vis dėlto yra svarbesnis už visus prekybinius ryšius...

Pagal Nixoną pasitūlė, kad Gromyko tartūsi su Rogers apie Europos saugumo reikalus, tuo duodamas suprasti, kad kiti klausimai priklauso jam. Brežnevas pridūrė, kad tas pats Gromyko galėtų aptarti SALT klausimus su Kissingeriu, o taip pat ir bendrus santykių principus. Tokiu būdu konferencijos darbas buvo padalintas.

Per tolimesnius posėdžius paaiškėjo, kad tokių komplikuočių klausimų - kaip SALT - viršūnių konferencijoje negalima spresti. Brežnevas ir Nixonas kėlė klausimus, kurie jau seniai buvo mažesnių pareigūnų išspręsti. Taip, pavyzdžiui Brežnevas siūlė išlaikyti tarp priešraketinių raketų baterijų pozicijų 1,500 km. nuotoli, bet tuo tarpu Helsinkyje ekspertai jau buvo sutarę dėl 1,300 km. nuotolio.

Tarp posėdžių Brežnevas gegužės 24 dieną Nixoną pakvietė vakarienei, kurioje turėjo dalyvauti tik patys svarbiausi sovietų vadai. Jis davė suprasti, kad bus kalbama apie Art. Rytus, tačiau Dobrininas vėliau sakė, kad bus aptartas Vietnamas, todėl Kissingeris sakė savo dviem ekspertams tuo klausimu - Winston Lord ir John Negroponte - pasirošti važiuoti į 'dačą', kur turėta vakarieniauti. Ten reikėjo išvažiuoti valandą po posėdžio pabaigos, tačiau Brežnevas tuojuo pat po posėdžio paėmė Nixoną už parankės ir ėjo į automobilį. Kissingeris skubiai išsoko į sekantį sovietų automobilį, sušukęs savo ekspertams atvažiuoti į dačą. Tai buvo lengviau pasakyti, kaip padaryti. Nė vienas amerikiečių nežinojo kur ji randasi. Tiems abiem ekspertams tik vėliau pasisekė išprašyti automobilį iš KGB generolo Antanovo, kuris buvo atsakingas už konferencijos saugumą... Amerikiečių saugumo agentai buvo aiškiai sumišę. Jie savo akimis

matė, kaip jų šefą pagrobė pats Brežnevas.

Kai visi pagaliau susirinko Brežnevo dačoje, kuri buvo dviejų aukštų patogė vila - tačiau į akis nekrito nei savo prabanga, nei elegancija - Brežnevas pradėjo posėdį išdėstydamas konferencijos pažangą. Po to Nixonas išklėlė temas, kuriomis galima buvo padaryti pažangos. Kai Brežnevas prabėgomis paminėjo Vietnamą, Nixonas pasinaudojo proga ta tema plačiau pakalbėti. Jis sakėsi suprantas Maskvos-Hanojaus ideologinį ryšį, tačiau karą vėl užliepsnoti pradėjo Hanojus, bet ne amerikiečiai. Į ką mes turėjome taip reaguoti kaip reaguome? Nixonas kiek susinervinęs aiškino, kad Maskva, sumažindama karinės medžiagos tiekimus, galėtų Hanojų paveikti būti nuolaidesniu. Kiekvieną atvejų amerikiečiai esą pasiryžę karą užbaigti derybomis, o jei ne - tai karinėm priemonėm. Pokalbių atmosfera aiškiai sugedo. Brežnevas skundėsi dėl žiauraus bombardavimo. Iš viso jis kaltino amerikiečius įsikūlus į Vietnamą tam, kad pasunkintų sovietų padėtį. Jam atrodo, kad nereikia karinės akcijos karui pabaigti. Hanojus nori derėtis, o amerikiečiams reikia tik pašalinti pietinio Vietnamo prezidentą Thienu. Brežnevas taip įsivaizdavo, kad palyginus JAV politiką su Hitlerio. Kartu Brežnevas puolė ir kiniečius, pavadindamas jų politiką nemoralia. Po Brežnevo žodį paėmė Kosyginas, kuris kalbėjo ne taip emocionaliai. Podgorny parėmė savo troikos kolegas, išvedžiodamas, kad karas Vietname yra 'neteisingas' ir 'tikra agresija'. Kai Podgorny dėstė, Brežnevas vaikščiojo už jo nugaros ir kažką pats su savim kalbėjo.

Kissingeriui staiga atėjo mintis, kad tos visos kalbos, visi tie patys žodžiai tėra tik vaidyba. Jie turi būti pasakyti, kad juos galima būtų užprotokoluoti ir pasiųsti į Hanojų. O tą pareigą atlikus - žodžių karas pasibaigs. Taip ir atsitiko. Nixonas ramiai atsakė, kad esąs įsitikinęs, jog karas galėtų būti greitai pabaigtas. Jau balandžio mėn. sovietai gerokai padėjo pradėti naujus pasitarimus su Hanojum. Amerikiečiai iš sovietų nenori Vietnamo problemas sprendimo, tik gal 'šiek tiek tokių pagalbos'.

Brežnevas pajutęs kad savo pareigą išpildė, dabar pareiškė, jog buvę rimtai pakalbėta apie svarbią tarptautinę problemą. Nixono pastabas duodančios vilties, kad JAV ieškos protingo sprendimo. Prislėgta nuotaika staiga pagerėjo. Jau buvo 23 valanda. Buvo pakviesta į valgomąjį, kuris užėmė visą antrą aukštą. Susėdus pradėta su tokiais atvejais būtina 'zakuska' ir Kosyginas su kiekvienu amerikiečiu bandė išgerti bent po du stiklius konjako. Buvo juokaujama ir pasakojami anekdotai.

Brežnevas skundėsi, kad Nixonas - kalbėdamas apie apie pasaulio užteršimą - teigė, kad ir Baikalo ežeras yra

■ laiškai Dirvai

NETEISINGAS SPORTINIŲ ĮVYKIŲ PRISTATYMAS

A. Laukaitis (Dirvos Nr. 46-47 — 6 psl.), 1979. XI. 29 d. aprašydamas p. L. Baltrūno 65-tų sukaktį, šitaip byloja: "Didžiausias šio klubo krepšininkų laimėjimas buvo prieš Prancūzijos tuometinę krepšinio rinktinę, kuri tik nesenai Londono olimpiadoje buvo laimėjusi antrąją vietą. Šis laimėjimas plačiai nuskambėjo po visą Prancūzijos spaudą". A. L. kalba apie Čiurlionio ansamblio sp. klubą.

Faktai tokie: Jokia mūsų krepšinio komanda su Prancūzijos olimpinė tada nežaidė. Buvusioji tuometinė mūsų krepšininkų išvyko iš Vokietijos stovyklų į Prancūziją, kurią sudarė Scheinfeldo Kovo ir Kempteno šarūno žaidikai, turėjo kelio laisva rungtynių, jų tarpe su Paryžiaus rinktinė ir Prancūzijos meisteriu. Kas gi galų gale patikės, kad Čiurlionio ansamblio krepšininkai nugali tokią komandą? Jeigu ši žinia, kaip skelbia A. L., pasiektų prancūzų sporto vadovybės sluoksnius, kur mes sau priskiriame nebūtų rungtynių, tokį laimėjimą, tai tektų skaudžiai nukentėti už neleistiną įvykių falsifikavimą.

Br. Keturakis
Milwaukee, Wis.

STEIGTINAS SPAUDOS CENTRAS

Aš visuomet užsisakau eilę laikraščių ir žurnalų. Kiek tokių čekių siunčiu, tiek kartų pakartoju tą sumą — persiuntimo išlaidas.

Būtų didelis palengvinimas kitur gyvenantiems, jei Amerikoje būtų įsteigtas spaudos centras, kur galima būtų nusiųsti vieną čekį, bet užsakyti eilę laikraščių ir žurnalų. Kol tas bus padaryta, man būtų geriausia, kad galėčiau apsimokėti per "Draugo" admi-

nistraciją, nes ten visuomet užsisakau knygų ir kitko.

Jeigu nebus sudarytas koks nors būdas sumažinti persiuntimo išlaidas, tai nebegalėsiu užsisakyti kai kurių laikraščių bei žurnalų, to tai nenorėčiau.

Tikiu, kad kas nors bus daroma šiuo reikalu.

K. Jankus
Anglija

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MODEL MAKERS AND MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance; and experienced in research and proto-type work. Salary commensurate with experience and ability. Thinking of relocating Consider Tennessee. Excellent climate and recreation. Apply call or write to:

Certified Industries Corp.
P. O. BOX 2265
HOHENWALD, TENNESSEE 38462
615-796-3202 (50-3)

★ BINDERY OPERATORS

Must be experienced to set up and run PERFECT BINDER or automatic saddlestitcher

SECOND SHIFT.
Top salary and fringe benefits.
LEWIN BOOKBINDING CO.
4045 FOREST PARK BLVD.
ST. LOUIS, MO. 63108
314-533-1140 (50-2)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

NEEDED-DAY SHIFT
● Spindle Acme Gridley
● 5 Spindle Davenport
● 3 Spindle W & S AUTO
● 2 AB-W & S Single Spindle Chucker
● No 4 & No. 5 Warner & Swasey Turret Lathe
CONTINENTAL LP PRODUCTS
130 W. YORK TOWN, DALLAS, TX.
JIM CAMPBELL, 214-741-6081 (44-8)

MACHINIST

HEADERMAN
ENJOY SUMMER
THIS WINTER
with DEUTSCH in

OCEANSIDE,
CALIFORNIA
EXCEPTIONAL OPPORTUNITIES
EXIST FOR

HEADER REPAIRMAN

HEADER SET-UP OPERATORS

CARBIDE DIE MAKERS

Make the move now to California's leading beach resort community at Oceanside, just 40 miles north of San Diego. Say hello to sunny Southern California and goodbye to harsh winters forever, and make the transition with

RELOCATION ALLOWANCES
We have the latest equipment on the market and are doing daily what others say, "Cannot be done."

If you are interested, challenge us with a phone call to Mike JENSEN at (714) 949-7777 or BOB GOTTLIEB at (714) 757-7500

COLLECT OR WRITE

DEUTSCH
MUNICIPAL AIRPORT
Banning, Ca. 92220
OR
Oceanside, Ca. 92054

Equal Opportunity Employer M/F/H (1-2)

Wanted 1st Class Skilled DIE MAKERS

To operate head tape control drill press.

2ND SHIFT.

Salary and benefits. Apply call or write to: FRANK BELL
BECKLEY PERFORATING CO.
315 NORTH AVE.
GARWOOD, N. J. 07027
201-789-1700

An Equal Opportunity Employer M/F (2-5)

SUPERINTENDENT

One more Super needed for our 300 family elevator senior complex. Suitable for middle aged couple, other help, some lawn, incinerators & repairs. 1 bed apt. Good salary, benefits. 201-483-1617, 9-5 weekdays.

(2-5)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Alfreda Venslovaitė-Gintalienė

Vilniaus panorama su Universitetu (ofortas).

Vilniaus Universitetas 400 metų (5) savartose *Stasys Santvaras*

XX AMŽIAUS LŪŽIAI

Nors buvo parašyta daug prašymų ir peticijų Rusijos carii ir jo vyriausybei, nors tuo rūpinosi Lietuvos bajorai, lietuviai šviesuoliai Lietuvoje, Europoje ir Amerikoje, nors atsirado ir rusų, kurie sumanymą rėmė, nors tą reikalą palankiai svarstė spauda ir net Rusijos дума - 1832-1919 m. Lietuva savo universiteto nebeturėjo. Tame laikotarpy daugiausia buvo rūpinamasi, kaip veikiau nepatikimą, neramų ir atkaklų "šiaurės vakarų kraštą" surusinti ir supravoslavinti.

XX a. Vilniaus universiteto istorija dar nebaigta, dar mes nežinome, ką tam universitetui gali atnešti paskutiniai šio amžiaus dešimtmečiai. Tačiau regim, kad per pastaruosius 60 metų Vilniaus universiteto darbus sukrėtė keletas lūžių, kurie radikaliai keitė jo veiklos ir net jo ideologijos kryptį. 1919-1939 m. jis buvo lenkiškas ir vadinosi Stepono Batoro universitetu, nuo 1939 m. rudens iki 1943 m. pavasario jis atgavo senąjį Vilniaus universiteto vardą, kurį laiką tuo vardu buvo vadinamas ir Sovietų Rusijai Lietuvą okupavus, o dabar, kai yra minima 400 metų sukaktis, jo oficialus pavadinimas yra toksai: Vilniaus Darbo Raudonosios vėliavos ordino Valstybinis Vincas Kapsuko universitetas.

Lietuvos Valstybės Taryba 1918 m. parašė atkuriamo Vilniaus universiteto statutą. Tuo statutu remdamasis uni-

versitetas turėjo savo darbus pradėti 1919 m. sausio 1 d., bet tas pastangas sugriovė rusų, o netrukus ir lenkų legionierių isiveržimas į senąją Lietuvos sostinę.

Su rusų daliniais į Vilnių atvykęs Vincas Mickevičius-Kapsukas mėgino organizuoti sovietinę, Rusijai ištikimą Lietuvos-Baltarusijos respubliką, rengėsi atkurti ir Vilniaus universitetą, aišku, tarnaujanti ne tik Lietuvai, bet ir Gudijai. Bet Kapsuko valdymas Vilniuje tetruko tik tris su puse mėnesius, tad ne ką jis ten ir tegalėjo nuveikti. Lietuvos Valstybės Tarybos parengtu statutu pasiremiant, 1922 m. Kaune buvo įkurtas Lietuvos universitetas, 1930 m. pavadintas Vytauto D. universitetu, kurį, kaip ir visas kitas Lietuvos aukštąsias mokyklas 1943 m. pavasarį uždarė Hitlerio komisarai.

1919 m. rugpjūčio 28 d. J. Pilsudskio įsaku Vilniuje buvo įsteigtas Stepono Batoro universitetas. Nors to universiteto profesūros tarpe buvo rimtų ir gabių mokslininkų, vienas kitas jų buvo ir lietuvių tautos draugas (pvz. prof. Rudnickis ir prof. Otrębskis), bet savo dvasia tai buvo tik tariamo mokslo įstaiga, pasiryžusi galutinai sulenkinti Vilniaus krašto gyventojus.

Kiekvienais mokslo metais Batoro universitete studijavo šimtas, o kartais ir daugiau lietuvių studentų. Jie turėjo kalbos, literatūros ir teatro būrelius, turėjo savo draugiją, kuri universiteto vadovybė net

studentam teko išgyventi. Lenkiškasis Stepono Batoro universitetas veikė iki 1939 m. - iki lenkų-vokiečių karo pradžios.

Zinių jau duota: Gražutė Slapelytė-Sirutienė Draugo kultūriniam priede Nr. 46 paskelbė vertingą įtarą į Vilniaus universiteto istoriją, papasakodama apie Stepono Batoro universiteto ir lietuvių studentų išgyvenimus toje aukštojoje mokykloje; istorikas Simas Sužiedėlis duoda gausų pluostą žinių apie lituanistiką Stepono Batoro universitete "Laiškai lietuviams", žiūr. 1979 m. Nr. 11.

Kai nugalėtos lenkų kariuomenės gausūs būriai 1939 m. rado moralinį prieglobstį ir apriūpinimą nepriklausomoje Lietuvoje, Vilniaus universitetą pe

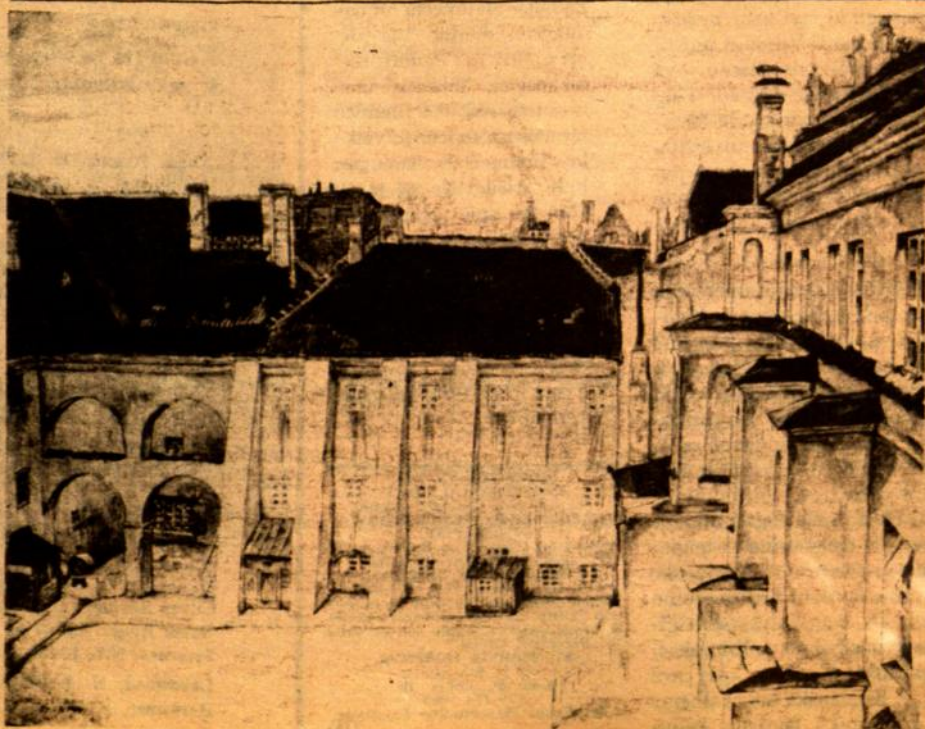
rėmė Lietuvos vyriausybė. Jo valdytoju buvo paskirtas prof. Ignas Končius. Sunkios, atsakingos ir sudėtingos pareigos, reikalavusios didelės išminties ir nemažesnio taktiškumo, teko tam kilniam žemaičiui. Prof. Ignas Končius savo uždavinį atliko garbingai, 1940 m. sausio 20 d. savo pareigas perdavė jau rinktam Vilniaus universiteto rektoriui prof. Mykolui Biržiškai.

1939-1940, nors tai buvo sunkūs ir netikrumo kupini karo metai, Vilniaus universitetas pradėjo verstis įvairių mokslų vagas lietuvių kalba. Vilniaus universitete tuo metu dirbo tokie žymūs mūsų mokslo ir meno vyrai, kaip trys broliai Biržiškos, tas pats prof. I. Končius, prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. V. Mykolaitis-Putinas, prof. Balys Sruoga, prof. J. Balčikonis, prof. J. Puzinas, prof. I. Jonynas, prof. Ant. Salys, prof. P. Skardžius, prof. P. Galaunė ir kt. Universiteto laisvė buvo trumpamžė, bet jos atnešti laimėjimai nebuvo ir nėra bereikšmiais.

1940-1941 mokslo metais Vilniaus universitetas be jokios atodairios pradėta susovietinti. Tikri ir netikri komjaunuoliai bei NKVD agentai rektorių Myk. Biržišką tiesiog terorizavo, intrigas pynė lenkai šovnistai, rusai ir žydai, negarbingom priemonėm stengėsi lietuvių uždegtą žiburį Vilniaus universitete užgesinti, bet, būdami ištikimi objektyvumui, neslepia, kad tuo sunkiu laikotarpiu lietuvių kalbos teises Vilniaus universitete apgynė Maskvos tarėjai rusai.

Porą metų Vilniaus universitetas dirbo vokiečių okupacijoje, pradžioje lyg ir turėjęs galimybių laisviau kvėpuoti, bet 1943 metais, vokiečiams nepasisekus sudaryti lietuvių SS legiono, Lietuvos universitetas buvo uždarytas, prof. Sruoga, kun. prof. St. Yla ir gausūs būrys lietuvių patriotų buvo suimti ir uždaryti Stutthof'o ka cete. Nuo 1944 m. iki šiol, kaip visi gerai žinome, Vilniaus

(Nukelta į 6 psl.)

M. Dobužinskis Vilniaus Universiteto kiemas

Vilniaus Universitetas...

(Atkelta iš 5 psl.)

universitetas jau yra vadinas Tarybų Lietuvos universitetas.

SUKAKTIES MINEJIMAI

Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį šiemet mini pats universitetas ir visa Lietuva. vienas tų minėjimų momentas yra nepatogus - seniausias Rusijos universitetas, įsteigtas Maskvoje 1755 metais, už Vilniaus universitetą yra jaunesnis apie du šimtus metų. Bet ir šiuo atveju atrasta gana nekalta išeitis, su Vilniaus universitetas, aišku, su Maskvos pritarimu, dabar yra vadinamas seniausiu Sovietų Sąjungos universitetu. Logika, žinoma, yra regimai šluba, nes argi jau ir XVI a. egzistavo Sovietai? ...

Kaip ten su ta logika bebūtu, o Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis Lietuvoj yra minima plačiai ir iškilmingai. Apie sukaktį ir ilgaamžius universiteto darbus kalbėjo dabartinis rektorius, žymus mokslininkas matematikas J. Kubilius, kalbėjo ir kiti kompetetingi vyrai. Spaudoje sukakties proga jau pasirodė keletas rimtų straipsnių, leidžiamos brošiūros, gal bus atnaujinta ir išleista objektyvesnė universiteto istorija, jau surengtos didžiulės minėjimo iškilmės, jau prabilo ir poetai - Justinas Marcinkevičius parašė ir š.m. Pergalės Nr. 4 atspausdino poemą "Pažinimo medis", kurią sudaro aštuoni monologai ir epilogas, baigiamas tokiu trim eilutėm:

Anava,
ar tik ne Daukantas? Nu-
bėk, vaikeli,
įduok jam kokį žodį, kol dar
turim.

Tarybinės Lietuvos švietimo ministras Hėrikas Zabulis Pergalės žurnalo nr. 4 paskelbė gana išsamiai ir pakankamai objektyviai Vilniaus universiteto istorinę apžvalgą, pavadintą "Šimtmečių humanitarinė mintimi". Savo apžvalgą pasiekęs tarybinius laikus, H. Zabulis taip kalba: "Kartu su Mokslo Akademijos kalbininkais, kurių absoliuti dauguma yra universiteto auklėtiniai, kartu su Vilniaus bei Šaulių pedagoginių institutų mokslinėmis jėgomis Vilniaus universitetas verčia vis gilesnę vagą lituanistikos dirvonoose. Taip ilgą šimtmečių kovą dėl lietuvių kalbos Vilniaus universitete socializmo santvarkos sąlygomis atspirko labai dideliu ir brandžiu moksliniu kapitalu".

Teisybė, Vilniaus universitetas ir mokslo Akademija 1944-1979 m. laikotarpy paskelbė nemažą kiekį reikšmingų ir vertingų mokslo darbų, susijusių su lituanistika - jau susidarytų nemenkas tų darbų sąrašas. Tačiau mes regim ir ant rą medalio pusę, kurios ministras H. Zabulis negali minėti. Pvz., jis neaplenkia ir teigiamai vertina prof. J. Kazlauską Istorinę lietuvių kalbos gramatiką. Dr. Ant. Salys, pats iškilus ir nusipelnęs kalbininkas, apsilankęs Lietuvoj, apie prof. dr. J. Kazlauską taip kalbėjo: "Kazlauskas - genialus kalbi-

ninkas, tokio mes dar neturėjome". O kur šiandien yra tas genijus? Kieno pikta ranka jį nužudė ir įmetė į Nerį? ...

Yra Lietuvoj ir daugiau sunkių problemų: Vilniaus universitete daktarai ir mokslų kandidatai verčiami dizertaciją rašyti rusų kalba, dar gausūs ir neteisingai Gudijai priskirti lietuviai bauriausio pavidalo prievarta gudinami ir rusinami, Lietuvoj žlugdoma žmonių moralė, skiepyjama bedievybė, siautėja alkoholizmas, rusų kalba jau brukama net ir lietuvių vaikų darželiuose, o ir Vilniaus universitete švilpauja ir dar kitokie sovietiniai vėjai, varžą lietuvių laisvą kūrybinę mintį. Taigi, yra laimėjimų, bet nestinga ir buginančių pavojų.

Turbūt jau yra ir toks pavojus, apie kurį mes dar nekalbam: ar jau nepradeda okupuotoj Lietuvoj atgimti Rėčpospolitos tipo žmogus, dabar vadinamas tarybiniu patriotu? Lietuviai komunistai, Maskvos diriguojami ir šiuo metu tariamai valdą Lietuvą, be abejonės, jau ir yra tarybiniai patriotai. Tokiems, kaip atrodo, nebus didelių moralinių problemų lietuvių kalbą pamiršti ir įsisavinti rusų kalbą. Iš tikro, ar negali taip atsitikti?

Betgi nūdien ne Liublino unijos laikai: XX a. lietuvis jau yra subrendęs ir sąmoningas žmogus, tad mėginkim tikėti, kad istorija nesikartos, dabartiniai Lietuvos bajorai, įjungti į prievartą primestą uniiją su Sovietų Rusija, - nesurūsės! Kai kurių vilčių teikia ir vilniaus universitetas, kurio garbingą 400 metų sukaktį mes šiemet ir Amerikoje plačiai ir gana garsiai paminėjom.

Lit.: Antanas Rukša: Lietuvos universitetų istorija, išsp. veikale Lietuvos universitetas 1579 - 1803 - 1922, red. Pr. Čepėnas: Jurgis Lebedys: Mikalojus Daukša, monografija, išl. Vilniuje 1963 m.; P. Rabiškauskas: Vilniaus akademija, LE XXXIV t.; A. Rukša, J. Rukšys: Vilniaus universitete, LE XXXIV t., Jonas Puzinas: Lietuvių tautinės sąmonės raida ir tautinės sąmonės susidarymo pradmenys, Tautinės minties keliu, išl. Chicagoj 1979 m.; Hėrikas Zabulis: Šimtmečių humanitarinė mintis, Pergalė, nr. 4, 1979 m.; Paulius Rabiškauskas: Vilniaus universiteto reikšmė Lietuvai pirmaisiais dviem jo veiklos šimtmečiais, Draugas, kult. priedai Nr. 40 ir 41, 1979 m.; apie atskirus asmenis ir jų darbus žinių rinkta šiuose LE tomuose: XII, XVIII, XXIV, XXVII, XXVIII ir kt.: Arūnas Liulevičius: University of Vilnius - Four Hundred Years 1579-1979, Chicago, 1979 m.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
For 313 bed General Hospital
REGISTERED RESPIRATORY THERAPIST
Must be C.R.T.T. or Eligible for certification. For all shifts
REGISTERED NURSES
For all services and all shifts.
Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Personnel Office
ST. MARY'S HOSPITAL
129 N. 8th Street
East St. Louis, Ill.
618-274-1900
An Equal Opportunity Employer (16)

Žvilgsnis į lietuvišką nacionalizmą (8)

Vyt. Alantas

Nacionalizmo paraštėje

Priešaušrio gadynėje, kaip aukščiau minėjau, rašytojas, tautinės sąmonės žadintojas, S. Stanevičius 1883 m. paskelbė savo tautos atgimimo giesmę "Slovė žemaičių", entuziastiškai džiaugdamasis įvykus tebuklui - lietuvių tauta atgimė ir išsigelbėjo nuo pražūties!

Praėjus pusantro šimto metų, 1970 m. prof. A.J. Greimas Prancūzijos lietuvių žinio se paskelbė straipsnį pabrėždamas 20 amž. pradžioje įvykusį tebuklą: Lietuvai susidariusi galimybė "išikurti valstybę".

S. Stanevičiui buvo tebuklas lietuvių tautos atgimimas, A.J. Greimui - valstybės atkūrimas. Tiesą sakant, apie lietuvių tautos "tebuklungumą" jie kalbėjo ne vieni, ir ta nuomonė, be abejo, nėra be pagrindo. Lietuvių tautai duobkasių niekad netrūko ir juo labiau netrūksa šiandien. Mums reikia laukti trečiojo tebuklo, kada Lietuva kaip valstybė atsikurs antrą kartą. Mūsų tautos istorija panaši į egiptiečių dievo Fenikso legendą, kuris visada atgimsta iš pelenų ...

religiją ir moralę paversti tik tautos ir tautiškumo reikalų tarnaitėmis. Tai, esą, būtų kėsinimasis religiją ir moralę degraduoti į joms "nederančią vietą". Tarp kitko pastebėtina kad mūsų hierarchas, be abejo, turėjo galvoje krikščionišką moralę, nes juk ir prieškrikščioniškais laikais lietuviai irgi turėjo savo moralę ...

Vėl gi nežemas mūsų bažnyčios dignitaras ir politikas išsitarė, kad jis ir su velniu sutiktų eiti obuoliauti, kad tik tas jo žygis būtų naudingas Lietuvai. Ar jis tais žodžiais nenorėjo pasakyti, jog, tautai atsidūrus dideliame pavojuje, neatsikartų papolitikuoti ir su pragaros galybėmis, jei tik tas jo demaršas būtų išganingas Lietuvai? Tad kažin ar tikslu išdidžiai tvirtinti, kad tikyba ir moralė negalinčios būti tautos ir tautiškumo reikalų tarnaitėmis, nes tai būtų jų "degradavimas"? Aš labai suabejočiau tokia taktika tikybinkų, kurie, bijodami ižesti savo konfesinius įsitikinimus, stovėtų rankas sudėję, kai skėsiantysis šaukiasi pagalbos ...

rie mėgsta afišuotis didele tėvynės meile. Tik ne darbais, o neapykantos šūkiams prieš tuos veikėjus, kurie dirba rimtą darbą, arba tuos kultūrinius, kurie apsilanko Lietuvoje ir kartais užmezga ryšius su vietiniais savo profesijos žmonėmis. Valio-patriotai apšaukia juos "komunistų simpatikais" ir net "bendradarbiautojais", ir be jokios atodairios klijuoja jiems nebevertus pasitikėjimo tautiečio etiketę. Tie palaidaburniai nešasi didelius patriotais ir tariasi stovį tautinės garbės sargyboje. Jie drąsiai "nupatriotina" gerus lietuvius, patys nesiorientuodami dabartinėje okupuotos Lietuvos padėtyje.

Zemažiūriškas pasinėsimas juodinti žmones, kurie ieško artiesnio sąlyčio su pavergta tauta nėra joks patriotizmas, o tik savo aklumo ir piktos valios akivaizdus demonstravimas bei mūsų visomenės savitarpio santykių drumstimas. Atrodo, kad graikų didysis filosofas Platonas neklydo sakdamas, jog "neišmanumas yra tikriausias žmogaus privalumas".

PRESSMAN/WOMAN

Progressive instant print center needs star pressman/woman. Must have 2 years printing variety on A. B. Dick and Multi. Itak plates primary. Service and quality stressed. Minimum \$900 month to start plus benefits. Westfield area. Call

201-654-5313

(1-5)

BENDRAVIMAS SU VELNIU

Vienas mūsų bažnyčios hierarchas išdidžiai pareiškė, jog esą klystų tie, kurie "kėsintųsi

NEISMANUMAS - TIKRIAUSIAS ZMOGAUS PRIVALUMAS

Jau seniai mūsų visuomenėje reiškiasi karšti patriotai, ku

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krantuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 3139-1201 17 St.	305-673-8220
Allentown, Pa. - 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. - 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 - 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. - 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. - 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 - 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 - 1855 West 47 Street	376-6733
Cleveland, Ohio 44134 - 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Chester, Pa. 19013 - 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Detroit 12, Mich. - 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 - 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. - 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. - 159 So. Vermont Avenue	385-6350
New York 3, N.Y. - 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. - 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19128 - 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 - 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8776
Rahway, N.J. - 47 East Milton Avenue	381-8900
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. - 41 Whitehead Avenue	237-6338
Syracuse, N.Y. 13204 - 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 - 234 Second St.	363-0404
Herkimer, N. Y. - McKennan Rd.	315-866-3939

Los Angeles lietuviai

"TAUTINĖS MINTIES KELIU" KNYGOS PRISTATYMAS

1978 m. spalio 14 d. ALT S-gos Los Angeles skyrius Lietuvių Tautiniuose Namuose surengė mūsų Sąjungos išleistos knygos "Tautinės minties keliu" supažindinimą Los Angeles lietuvių kolonijos visuomenei.

Gražų rudens sekmadienį tuoj po pamaldų į salę rinkosi gausiai sąjungos nariai ir svečiai.

Lietuvių Tautinių Namų salė nėra didelė, bet labai patogi tokiems subūvimams, randasi netoli mūsų parapijos, turi gražiai įrengtą barą, kur kiekvienas gali atsigaiivinti ir pabendrauti.

Netrukus visi buvo pakviesti į salę, kur skyriaus pirm. Jonas Steikūnas skyriaus valdybos vardu pasveikino susirinkusius:

— Mielos viešnios, mieli svečiai ir mūsų Sąjungos nariai. Malonu matyti tiek daug atvykusių į šį mūsų ALT S-gos Los Angeles skyriaus parengimą ir būtent į "Tautinės minties keliu" knygos pristatymą jums.

Tai vėl vienas aktas iš mūsų skyriaus numatyto veiklos plano einamiesiems metams.

"Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse" — štai pirmi žodžiai šios knygos tik praskleidus knygos viršelį. Kiek daug tiesos ir minties yra šiuose žodžiuose nuo pat pradžios tautinės sąmonės vystymosi tol, kol pagaliau visų lietuvių patriotų vizijose buvo vienintelis paveikslas — kurį mūsų tautos dailininkas žmuidzinavičius įamžino drobėje — tai paslaptinga ir dydinga Vytis aušros — tekančios saulės spinduliuose pranašavo atgimstančią Nepriklausomą Lietuvą ir tas

nenuilstantis tautos žadintojas dr. Vincas Kudirka įrašė juos į mūsų Nepriklausomos Lietuvos himną.

Toliau kalbėtojas suglautai peržvelgė knygą daugiau dėmesio skyręs jos pirmajai daliai: — "Pradinės versmės" — tai lietuvių tautinės sąmonės raida ir tautinės srovės susidarymo pradmenys — prof. Jono Puzino šešiasdešimties puslapių studija.

Po to kalbėjo ALT S-gos valdybos pirmininkas Antanas Mažeika. Jis priminė, kad keliuose paskutiniuose mūsų Sąjungos seimuose buvo keliama mintis išleisti Sąjungos 25-kių metų veiklos istoriją, kad būtų atskleista bent dalis Sąjungos darbų jaunajai kartai ir ateities istorikams, kurie

ALT S-gos Los Angeles skyriaus valdyba prie Lietuvių Tautinių Namų. Iš kairės valdybos narys A. Gričius, sekr. Rūta Sakienė, pirm. arch. Jonas Steikūnas, vicepirm. Jonas Petronis ir išd. Ramūnas Bužėnas. Čia išvardinti asmenys ne tik kad yra veiklūs ALT S-goje, bet vadovauja ir kitose Los Angeles lietuvių organizacijose, būtent Rūta Sakienė yra Birutėčių skyriaus pirmininkė ir Lietuvos Dukterų skyriaus valdyboje, Jonas Petronis jau eilę metų yra Lietuvių Tautinių Namų valdyboje pirmininku, Ramūnas Bužėnas šiuo metu yra LB Los Angeles apylinkės valdyboje pirmininku ir Lietuvių Skautų Brolijos išd. P. Sako nuotr.

ALT S-gos Tarybos narys dr. A. Butkus Los Angeles ALT S-gos narių tarpe Tautiniuose Namuose po pašnekėsio: "Prostaglandinų įtaka medicinoje". Iš kairės sėdi: L. Mažeikienė, R. Sakienė, B. Steikūnienė, dr. A. Butkus, E. Gedgaudienė, N. Mockienė, stovi: J. Petronis, B. Dūda, F. Masaitis, inž. A. Mažeika, arch. J. Steikūnas, V. Juodvalkis ir J. Mockus.

L. Kanto nuotr.

turinės mūsų tautos praeitį.

Vėliau sekė kuklios vailšės. Susirinkusieji dar ilgai bendravo ir daug kas įsigijo šią knygą kuri tikrai yra gražiai išleista ir ją ne tik malonu turėti namuose, bet ir nuoširdžiai siūlyčiau bet kokia proga padovanoti ją artimiesiems ir ypatingai mūsų jaunimui.

★

ALT S-gos Los Angeles skyrius lapkričio mėn. 11 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose surengė dr. A. Butkaus pašnekėsį: "Prostaglandinų įtaka medicinoje — artrito aukšto kraujo spaudimo ir aterosklerozės ligose."

Įdomios ir aktualios temos pasiklausyti prisirinko beveik pilna salė svečių ir Sąjungos narių.

Arch. J. Steikūnas pasveikino susirinkusius ir supažindino juos su dr. A. Butkumi atvykusiu iš Clevelando šiam pašnekėsiumi.

Pašnekėsų buvo labai įdomus ir pajvairintas skaidrėmis. Atidžiai išklausę pašnekėsį klausytojai patiekė eilę klausimų į kuriuos prelegentas atsakė.

Po pašnekėsio buvo kuklios vaišės ir susirinkę dar ilgai bendravo.

(Jas)

RUOŠIASI KLAIPĖDOS SUKILIMO MINĖJIMUI

Los Angeles Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, įsisteigusi prieš apie 20 metų, dabar, po ilgesnės pertraukos, gruodžio 9 d. Tautiniuose Namuose sušaukė susirinkimą, kuriame vienalbiai buvo pasisakyta, kad draugijos veikla reikalinga, ją plėsti ir ne tik Klaipėdą, bet ir visą Mažąją Lietuvą atitinkamomis progomis minėti, su jos likimu daugiau ir dažniau supažindinti publika.

Per tuos beveik 20 metų M. L. Bičiulių Draugija čia,

Los Angeles, surengė apie tuziną Klaipėdos (sukilimo) minėjimų, kurie pripildė parapijos ar Tautinių Namų sales, tais įvykiais (ir istorija) besidominančios publikos.

Toks minėjimas ruošiamas ir 1980 m. sausio 13 d. Los Angeles lietuviškosios parapijos salėje, kuris ruošiamas (pirmą kartą) sudėtinėmis pastangomis: šaulių Juozo Daumanto kuopos ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos sutarimu.

Sekmadienį (sausio 13 d.) bus vėliavų pakėlimas parapijos mokyklos kieme, 10 val. ryto, iš kur bus žyguojama su šaulių ir kitų organizacijų vėliavomis bažnyčion, kur 10:30 bus atlaikytos šv. Mišios už Klaipėdos sukilime žuvusius ir vėliau mirusius sukilimo dalyvius ir šaulius. 12 val., parapijos salėje bus rašytojo — laureato Jurgio Gliados paskaita "apie mažlietuvių ir jų nuopelnus puoselėjant lietuviybę", po ko seks trumpą meninę programą muz. O. Metrikienės koordinuojama.

Susirinkime, gruodžio 9 d., išrinkta nauja draugijos valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė taip: pirmininku — Alg. Glazė, pirmuoju vicepirm. ir ryšininku su kitomis organizacijomis — Vl. Bakūnas, išd. Vyt. Glazė (visi trys — draugijos steigėjai prieš apie 20 metų), II vicepirm. — Liucija Mažeikienė ir sekretorė — Bronė Skirienė. Kandidatais į valdybą liko: K. Prišmantas ir A. Audronis. Revizijos komisijon, visuotinu pritarimu pasiūlyti ir išrinkti: Kazys Januta, Alfonsas Giedraitis ir Vladas Šimoliūnas.

Susirinkime padaryta gana pozityvių spūlymų, kaip pvz. dėl draugijos vardo (Mažosios Lietuvos Bičiulių).

(Nukelta į 8 psl.)

Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai, kurių dalininkai daugumoje yra ALT S-gos skyriaus nariai. Šiems namams jau eilę metų sėkmingai vadovauja namų valdybos pirmininkas Jonas Petronis. Pirmame aukšte randasi dvi išnuomos krautuvės, Los Angeles lietuvių jaunimo būstinė "Sala", populiariai vadinama "kavinė", vaigykla ir virtuvė. Antrame aukšte yra salė 150 asmenų talpos, gražiai įrengtas baras, virtuvė ir Los Angeles lietuvių kooperatyvas. Namai jokios skolos nebeteri, viskas yra išmokėta ir šiuo metu nuolatos yra daromi visokie pagerinimai.

P. Sako nuotr.

Laivai ir jūrininkai kurie daugiau neplaukia

Tais keliais žodžiais, antrašėje, noriu "pristatyti" nesenai mūsų knygos rinkoje pasirodžiusią, labai neįprastos (mūsų knygos formoje) išvaizdos — su laivu ir jūra viršelyje — taip pat ir "keistu" turiniu — apie laivus ir jūrininkus, knygą, kurią parašė ir išleido jūrų kapitonas Br. Krikštopaitis, pavadindamas ją "Jūrų Keliais" — jūrų kapitono atsiminimai.

Tai nėra koks jūrinis romanas ar apysaka, o tikras gabalas istorijos — nepriklausomos Lietuvos jūrininkų paruošimo ir prekybos laivyno steigimo biografija. Mat B. Krikštopaitis, beveik chronologine tvarka surašė įvykius jūroje, laivus ir žmones — jūrininkus, kurie nuo pat pradžios dalyvavo jūrininkų paruošime, laivų pirkime, jų vadovavime,

taip pat uosto administracijoje.

Br. Krikštopaitis yra vienas iš lietuvių, valstybės stipendininkų, grupės baigusios aukštuosius jūrininkystės mokslus Suomijoje, jis yra pirmasis nepriklausomos Lietuvos prekybos laivyno kapitonas išvedęs pirmąjį Lietuvos laivą ("Maistas") po trispalvę į jūrų platybes ir dėlto yra labai kvalifikuotas tokią laivyno biografiją rašyti, nors jau ir labai vėlai — po 40 metų kai apleido netik laivus — bet ir jūrą iš viso. Atsiminimuose vaizdžiai nupasakoja kodėl ir kaip tai atsitiko.

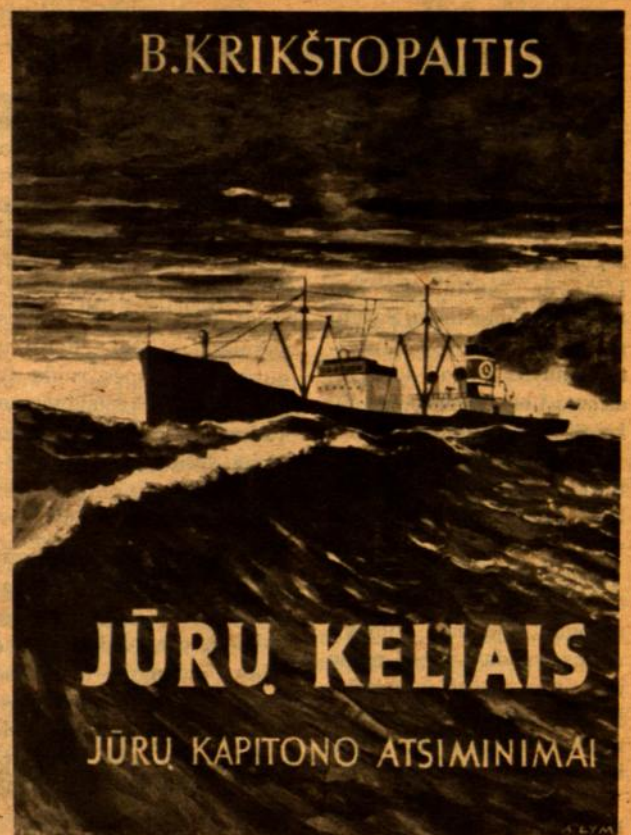
Jūrų kapitonas Br. Krikštopaitis tą nepriklausomos Lietuvos istorijos (laivyno ir jūrininkų paruošimo) dalį yra savo "Jūros keliuose" aprašęs labai "biografiniai", be "seemannsjarn", kas tai knygai suteikia daugiau dokumentinės, negu tik lietuviškų jūrininko atsiminimų vertės.

Kadangi man, nuo pirmo mano suvalkietiškos kojos padėjimo ant jūrų skautų laivo "Budys" denio 1927 m. (to laivo tragiško žuvimo, 1933 m., liudininku buvo ir Br. Krikštopaitis) atsivėrė plačios laikraštinių galimybių jūriniame reportaže, tai tam jūros šauksmui likau ištikimas ne tik kai skaičiuodavau centus už laikraštines eilutes "Lietuvos Keleivyje", "Vakaruos", "Lietuvos Aidede" ir net iškopęs į Lietuvos Jūrininkų S-gos leidžiamo žurnalo apmokamo redaktoriaus postą — bet likau Neptūnui ištikimas,

bentjo meilei, ir iki šiol. Dėlto skaitausi šiek tiek kvalifikuotu kalbėti (ir rašyti) apie jūrų kapitono Br. Krikštopaičio knygą, nes gerai žinojau nepriklausomos Lietuvos laivyno steigimo sąlygas, apie tai esu daug rašęs tuolaikinėje spaudoje, pažinojau visai visus mūsų jūrų kapitonus (nepriklausomos Lietuvos, kurie be išimties buvo valstybės stipendininkai, aukštuosius jūrininkystės mokslus išėję Suomijoje, Belgijoje, Italijoje, Latvijoje).

Apgailestauju tos knygos pasirodymo progą tik tai, kad Br. Krikštopaitis visą mūsų "jūrinę istoriją" aprašė kiek per trumpai, nes jis vadovaudamas ne tik kaip kapitonas jūroje, bet ir krante (laivus perkant) — galėjo ir turėjo dar, mažiausiai, savo knygoje padėti apie 40 ar 50 puslapių laivyno istorijai. Ir daugiau nuotraukų, vaizdo dokumentų.

Bet kol kas, kol išeis, kada nors papildyta "Jūrų Keliais" laida — ačiū jūrų kapitoniui Br. Krikštopaičiui (dabar gyvena Chicagoje) bent ir už tai, kiek knygoje parašė: patriotiškai lietuviškai, labai dalykiškai, beveik chronologiškoje laiko tekmeje, jūrinę dalį Lietuvos istorijoje, kokios, iki šiol, nėra parašęs joks mūsų istorikas — nežiūrint laikų, ar laivai kada nors lietuvių buvo irkluojami vergų ar pirmyn varomi galinčių garo katilų. Pastarųjų laikotarpiui priklauso ir Br. Krikštopaitis, dar daugiau — jo knyga kaip ir visos

mūsų laivynas apie kurį rašoma.

Labai geras "Draugo" spaustuvės techniškas darbas, puikus (kietas) viršelis, nelabai daug kalbos ar korektūros klaidų, knyga duoda ne tik Lietuvos jūrinio gyvenimo besidominančiam skaitytojui įdomių skaitymų, bet ir puošmeną jo lietuviškai knygų lentynai, kurioje ši knyga (240 psl.) yra iš viso pirmoji lie-

tuviškai jūrinėje literatūroje. Ar ir kas, jeigu iš viso, ką nors toje (jūrinėje srityje) dar parašys — reikės, turbūt, gerokai palaukti. Dėlto jūrų kapitonas Br. Krikštopaitis atliko labai dėkingą, lietuvių jūrininko, darbą — išmesdamas pats pirmas nepriklausomos Lietuvos jūrų laivyno inkarą Lietuvos istorijoje.

VL. Bakūnas

LOS ANGELES

(Atkelta iš 7 psl.)

liai); mėginti sumegzti ryšį su kitur to paties vardo tebeveikiančiomis draugijomis ir sudaryti jų "centrą"; išsiaiškinti kas yra "kvalifikuotas" būti tik "bičiulių" draugijos ir kas galėtų būti Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio nariu ar tik rėmėju; taip pat pasisakyta kitais Klaipėdos krašto ar Mažosios Lietuvos klausimais. Susirinkimas nepritarė siūlymui draugiją likviduoti, priešingai — net vienbalsiai paskatino ne tik senuosius, bet ir naujuosius tos draugijos darbuotojus naujiem darbui tolesnei atečiai. (vb)

SCALE TECHNICIANS

Heavy mechanical experience necessary. Relocate to sunny Florida. Salary commensurate with exper.

Call collect (813) 665-3701

OR SEND RESUME TO:

Fairbanks Scale

P. O. Box 120

Eaton Park, Fla. 33840

(2-3)

"AUSRA" Nr. 15 (55) Lietuva, 1979 m. vasaris

Kruvini bolševikų darbai

ZUDYNES JUODUPĖJE

1941 m. birželio 22 d. prasidėjo II pasaulinis karas. Lietuvos vakarinius rajonus per kelias dienas išlaisvino vokiečių kariuomenė. Kauno miestas išlaisvino lietuviai partizanai. Kai į miestą įžygiavo vokiečių kariuomenė, mieste jau buvo ramu. Kauno miesto radijo stotį valdė karo komendantūra. Kaune karo komendantas buvo Lietuvos kariuomenės pulkininkas Bobelis. Jis per radiją kreipėsi į dar neišvadotų Lietuvos rajonų šaulius ir visus gyventojus imtis ginklo ir vaduoti Lietuvą nuo bolševikų, kurie traukė į rytus, bet šiaurės Lietuvos rajonai dar buvo jų valdžioje.

Išgirdę per radiją Kauno karo komendantą raginimus, Juodupės valsčiaus ir Juodupės fabriko komunistai ir komjaunuoliai surinko iš gyventojų radijo aparatus, kad jie negalėtų klausytis žinių. Tada prasidėjo vietinių šaulių organizacijos narių areštai. Per vieną dieną Juodupės valsčiuje buvo areštuoti šie šauliai: 1- Balčiūnas Antanas, Mandagiškio km., 2- Balčiūnas Ignas, 3- Bulovas Pranas, Juodupės m., 4- Kanopa Pra-

nas, Remeikių km., 5- Kalpokas Vladas, Juodupės m., 6- Mažeikis Pranas, Armonių km., 7- Meiliūnas Jurgis, Onušio m., 8- Piekauskas Viktoras, Juodupės m., 9- Rinkevičius Juozas, Prūselių km., 10- Stelionis Jonas, Skirdulių km., 11- Sukys Vladas, Užbalių km., 12- Vasiliauskas Balys, Juodupės m., 13- Zinduolis Jonas, Didsodės km.

Suimtuosius bolševikai uždarė Juodupės valsčiaus daboklėje. Kelias dienas nedavė jiems nė maisto, nei vandens ir neprileido net šeimos narių. Juodupės valsčiaus bolševikai, matydami, kad nebetoli vokiečių kariuomenė, 1941 m. birželio 29 d. susirinko pas to miestelio gyventoją bolševiką Milaknį Antaną aptarti pasitraukimo plano. Pasitarimas truko visą dieną ir baigėsi po vidurnakčio. Pasitarimo metu Juodupės valsčiaus partorgo pareigas ėjęs Talius Steponas pasakė, kad yra gautas nurodymas iš Rokiškio apskrities partijos komiteto sekretoriaus Paradausko (Paradauskas dabar dirba Lietuvos CK) sunaikinti 13 areštuotų šaulių.

Tame bolševikų pasitarime dalyvavo šie

bolševikai: Skruodis Steponas, dabar gyvenąs Kaune, Bugos 22, Talius Steponas d. g. Rokiškyje, Patanovas Abrasimas, dabar gyvenąs Juodupėje, Patapovas Aksionas d. gyvenąs Klaipėdoje, Milaknis Antanas, d. gyvenąs Juodupėje, Kundelis Jonas karo metu žuvęs, Margevičius Vytautas, kare žuvęs, Belovas Mykolas, kare žuvęs, Siližinskas Juozas, kare žuvęs, Kaštanauskas, dabar gyvenąs Zarasuose, Deksnys Juozas d. gyvenąs Kupiškėje, Stainys Kazys, kare žuvęs, Slekyš Juozas, kare žuvęs, Pilipavičius Petras, kare žuvęs, Pilipavičius Juozas, jau miręs ir Garška Adolfas, dabar gyvenąs Rokiškyje.

Talio pasiryžimui visi pritarė. Baigę pasitarimą, atsinešė iš išplėtos parduotuvės daug degtinės, visi prisigėrė ir nuėjo žudyti suimtųjų šaulių. Pirmiausia Talius iššaukdavo iš kameros auką, kiti suriškavo rankas užpakalyje ir nuveddavo į greta esančią malkinę. Tenai girti, siuto apimti, bolševikai puldavo kas su durtuvu, kas su kirviu, kas su šautuvu ir greit pribaidavo auką. Vieną nužudę, atsivesdavo kitą. Ir tol siautė, kol visos aukos buvo nužudytos. Bežiūrint išaušo diena. Trylikos aukų lavonus malkinėje sukrovė į krūvą ir, apkloję šiaudais, žudikai nuėjo ilsėtis. Birželio 30 d. naktį, paėmę iš fabriko "Nemunas" vežiko ark-

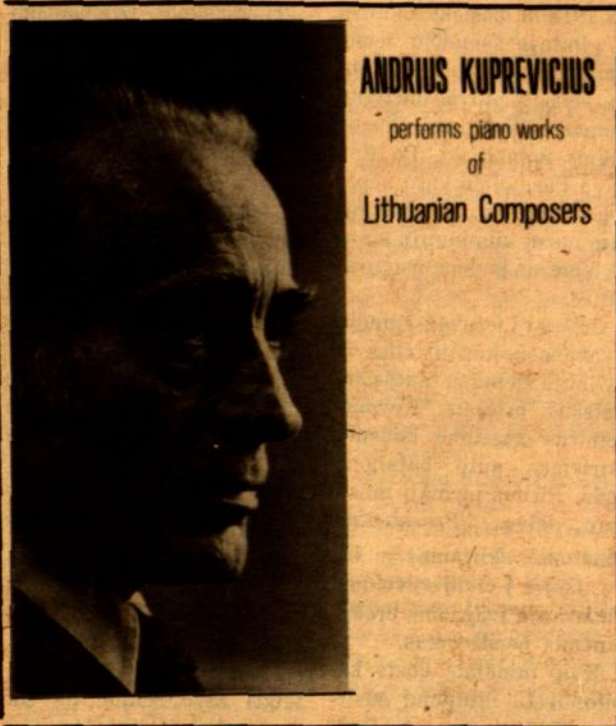
Andriaus Kuprevičiaus plokštelė išvysta pasaulį

INGRIDA BUBLIENĖ

1980 metais sulaukėme pianisto Andriaus Kuprevičiaus gražią dovaną, — plokštelę su įgrotais 10 lietuvių kompozitorių kūrinių. Tai pirma tokia plokštelė, kuri reprezentuoja vien lietuvių kompozitorių kūrybą 60-ties metų laikotarpyje. Taigi atrodo, kad parinkti kūriniai turėtų būti ne vien tik būdingi šiam laikotarpiui, bet ir skirtingi savo dvasia bei stiliumi, turėtų sudaryti tam tikrą atrakciją norintiems šią plokštelę įsigyti, nes kiekvienas čia ras savo mėgiamą kompozitorių ar mėgiamą kūrinių.

Pianistas Andrius Kuprevičius, kaip muzikas ir piano virtuozas jau žinomas buvo Lietuvoje. Baigęs konservatoriją sėkmingai koncertavęs Latvijoje ir Estijoje. Vėliau studijas dar gilino Vokietijoje. Karo audros nublokštas į Austriją koncertavo ir Čiurlionio Ansambliu. Ypatingai savo koncertais pasižymėjo Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje. Čia jis koncertavo vienas arba su simfoniniu orkestru. Vėliau išvyko į Argentina, kur dirbo muzikos mokytojo darbą ir taip pat reiškėsi koncertais. Atvykęs į JAV pradėjo mokytojauti Cleveland Music School Settlement, kur buvo paskirtas piano departamento vedėju. Šiuo metu dėsto muziką pilnu profesoriaus titulu Clevelando Valstybiniame Universitete, kur eina Key Board Division vedėjo pareigas.

Sąryšy su naujos plokštelės pasirodymu Andrius Kuprevičius mielai sutiko pasidalinti įspūdžiais atsakydamas į jam patiektus

klausimus.

Plokštelė visuomenei bus pristatyta š. m. sausio 13 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose.

— Kada kilo idėja išleisti savo antrą plokštelę?

Jau eilė metų, kaip mano draugai ir muzikos mylėtojai mane skatina šiam darbui, tačiau laikas nesulaikoma vis riedėjo į priekį. Pagaliau dr. D. Degėsys ėmėsi iniciatyvos ir Clevelande suorganizavo komitetą mano plokštei išleisti. Taip ir pradėjau ruošti šiam darbui, kuriuo manau ne tik aš, bet ir kiti galės džiaugtis.

— Kaip vyko plokštelės įrašymas? Kaip ilgai truko?

Priėmęs pasiūlymą išleisti lietuvių kompozitorių kūrinių plokštelę, mano noras buvo sudaryti tam tikrą

rinkinį iš neilgų lietuvių kompozitorių kūrinių, kurie tarnautų daugiau kaip reprezentacinė medžiaga supažindinimui su mūsų kūrėjais. Kitaip sakant, tai būtų maža muzikinė mūsų kompozitorių antologija. Tad rinkau pačius tinkamiausius kūrinius reprezentuojančius atskirus kūrėjus. Šioje srityje medžiagos neturime daug. Šiems kūriniams atrinkti man labai daug talkininkavo prof. muz. Žilevičius.

Plokštelės įrašymas buvo atliktas Clevelando Muzikos Instituto salėje. Darbas truko vieną dieną.

— Įdomu toks plokštelės turinys?

— Kaip anksčiau minėjau plokštelėje įgroti vien tik lietuvių kompozitorių kūri-

niai. Parinkau 10 kompozitorių, kurie kūrė 60 metų bėgyje. Aišku tame laikotarpyje buvo ir daugiau mūsų kūrėjų, tačiau visų plokštelėje neįmanoma sutalpinti ir be to, atrinkau tik trumpus kūrinius, kad visiems būtų suprantami ir mėgiami. Plokštelėje rasite šiuos kompozitorius: M. K. Čiurlionis, J. Tallat-Kelpša, S. Šimkus, K. V. Banaitis, V. Jokubėnas, J. Gruodis, J. Gaidelis, V. Bacevičius, D. Lapinskas ir J. Švedas. Manau tai bus puiki reprezentacija ir tinkama supažindinti svetimausius su mūsų kūrėjais.

— Kodėl albumas išleistas anglų kalba?

— Manau, kad visi esame susigvenę su faktu, jog šiame krašte jau gyvename 30 metų, tad pagrindinis rūpestis turėtų būti savo meninį turtą kuo daugiau paskleisti pasaulyje svetimausiu tarpe. Tikiuosi, kad šią plokštelę įsigys valstybinės bibliotekos bei kitos muzikos institucijos. Manau ja galės pasinaudoti radijo stotys ir t.t. Aš ir pats stengsiuos kuo plačiau šią plokštelę pristatyti mu-

zikos mokyklose bei platesnė muzikinė aplinkoj. Plokštelės angliškus tekstus paruošė A. Kučiūnas. Plokštelę išleido Advent Custom Recording.

— Kas plokštelę platina ir jos atstovų bus Clevelande?

— Plokštelę mielai sutiko platinti p. J. Žilionis. Jis sudarys centrinę platinimo vietą iš kur visi kiti galės ją gauti. J. Žilionio adresas: 17809 East Park Dr., Cleveland, Ohio 44119.

— Kokie jūsų ateities planai?

— Kaip žinote ši yra mano antroji plokštelė. Pirmoji plokštelė su M. K. Čiurlionio kūryba buvo išleista 1953 m. Ateityje norėčiau išleisti plokštelę su Šopeno ir vėliau gal prancūzų kompozitorių kūrinių. Šopeną pamėgau nuo lopšio dienų. Mat tą meilę man įdiegė mano mamytė, kuri taip pat buvo pianistė. Tai buvo jos mylimiausias kompozitorius.

Sveikiname Jus su nauju darbo vainiku ir linkime daug stiprių kūrybinių jėgų ateities planuose.

Susilaukiame pasiteiravimų, ar dar turime Lietuvių Enciklopedijos komplektą. Deja, pilnų LE komplektą jau nebeturime. Trūkstantis tomas būtų galima iš naujo atspausdinti, jei atsirastų pakankamas kiekis prenumeratorių. Taigi visi kurie norėtų įsigyti pilną Lietuvių Enciklopedijos komplektą (36 tomai) prašomi prisiųsti užsakymus iki 1980 m. vasario 1 d. LE komplekto kaina \$300.00 (be persiuntimo).

Taip pat kviečiame užsisakyti šiuos, dabar gaunamus, leidinius:

Encyclopedia Lituanica, 6 tomai	\$125.00
Iš mano atsiminimų, Petras Klimas	\$ 13.00
Rubajatai, Stasys Santvaras	\$ 7.50

(kainos su persiuntimu)

Užsakymus prašome siųsti:

Lithuanian Encyclopedia Press
395 W. Broadway, Box 95
So. Boston, Mass. 02127

lą, sukrovė visus lavonus ir, nuvežę į Padubio mišką, paslėpė po šakomis. Išaušus dienai, bolševikai, viską palikę, pasitraukė į Rusijos gilumą.

Kitą dieną į Juodupės miestelį jau įžengė vokiečių kariuomenė. Į miestelį susirinko aplinkiniai gyventojai. Susirinko nužudytųjų šeimos ir artimieji. Niekas nežinojo, ką bolševikai padarė suimtiesiems šauliams. Netrukus prie susirinkusių žmonių atėjęs fabriko vežėjas Rudzeikis paaiškino, kad bolševikai, prieš pabėgdami, buvo iš jo paėmę arklį su vežimu. Jam buvo įdomu, kam prireikė pakinkyto arklio vidurnaktį. Padavęs arklį, jis iš akacijų krūmo sekęs, ką darys bolševikai. Jis matęs, kaip iš valsčiaus kiemo išvažiavo pakrautas ir brezentu uždengtas vežimas, kurį lydėjo apie dešimt ginkluotų vyrų. Vežimas pasalomis nuvažiavęs Padubio miško link.

Mokytojas Kaponas Antanas pasiūlė žmonėms eiti į Padubio mišką ieškoti šaulių lavonų, tačiau žmonės netikėjo, kad bolševikai galėjo nužudyti nekaltus žmones ir nenorėjo eiti. Tačiau visos abejonės tuojau dingę, kai vežėjas Rudzeikis papasakojo, kad, kai bolševikai jam sugrąžino arklį ir vežimą, vežime buvo daug kraujo. Tada jau niekas neabejojo. Visi nuėjo į mišką ieškoti lavonų.

Netrukus pasigirdo pilnas siaubo Prakapavičiaus Antano šauksmas - jis pirmasis pamatė po žabų krūva žiauriai nukankintus lavonus. Visi subėgę į šauksmo vietą, išvydo žiaurų reginį. Kaimynai ir šeimos nariai nužudytuosius atpažino tik iš drabužių bei avalynės. Kai kurie lavonai buvo be batų: geresnę avalynę bolševikai pasiėmė.

Tada Povilavičius Kazys, Lingė Pranas parėjo namo, pakinkė arklius ir atvažiavo vežti lavonų. Sukrovė į vežimus, lavonus nuvežė į šaulių namus. Tris dienas gulėjo pašarvoti trylika kankinių. Žmonių vorosėjo pažiūrėti bolševikų piktadarybių. Kiekvienas mintyse prakeikė raudonąjį terorą.

Po trijų dienų įvyko šaulių kankinių laidotuvis Juodupės parapijos kapinėse. Laidotuvis dalyvavo Juodupės parapijos klebonas Jonas Bubas (dabar miręs). Jis pasakė pamokslą ir kvietė žmones iš kartos į kartą perduoti žmonėms šį žiaurų bolševikų nusikaltimą. Mes, tos kartos žmonės, matę šį įvykį, čia ir norime papasakoti mūsų jaunimui.

Ir dabar Juodupės kapinėse nebylus kapas su trylika pasvirusių kryželių visiems primena kruvinus bolševikų darbus.

Bolševikai neleidia ant kryželių užra-

šyti nužudytųjų pavardžių. Vaikams ir šventimiesiems žmonėms jie dabar aiškina, kad ten palaidoti karo metu žuvę kareiviai. Jie bėga nuo tiesos, bet nesiseka: kai kas iš drąsniųjų išdrįsta likusiems gyviems bolševikams — žudikams priminti jų piktadarybes.

A. Milaknis (pas kurį vyko pasitarimas) nespėjo pabėgti į Rusiją. Latvijoje buvo pagautas. Atvežtas į Juodupę jis aiškino, kad žudynėse nedalyvavęs. Tą patį patvirtino ir jo šeimos nariai. Jis smulkiai papasakojo, kaip viskas vyko. Pagal Milaknio žodžius, žiauriausias buvęs J. Skruodis. Jis pirmasis puldavęs auką, išsukinėdavo rankas ir kojas, naudavo batus. Tada kiti žudikai laužydavo pirštus, pjaustydavo liežuvius, su šautuvų buožėmis išmušdavo dantis, su durtuvais išdurdavo akis.

Visi žudikai girtuokliavo pas Milaknį. Zudyti išeidavo į valsčiaus daboklę po keturis. Nužudę keletą aukų, vėl grįždavo girtuokliauti, o kiti eidavo naujoms žudynėms. Sugrįžę linksmai pasakodavo, kaip jie žudė, didžiavosi pralenkę vienas kitą žiaurumu.

A. Milaknis buvo nuteistas kalėjimo bausme. Nuo bolševikų teroro žuvę vyrai buvo visų gerbiama tautos sūnūs. Amžina jiems pagarba!

V. Ardenis

PRISMENANT KLAIPĖDOS UOSTO KAPITONĄ ADOMĄ DAUGIRDĄ

BR. KRIKŠTOPAITIS

Trumpai mes buvome laisvi. Trumpai džiaugėmės laisvu jūron išėjimu 1923 m. Klaipėdos Kraštas prisijungia prie Lietuvos ir mes tapome jūrų valstybė. Klaipėdos uostu didžiavomės, mūsų pastangomis uostas kas metai plėtėsi, tobulėjo, lietuviėjo. Įvairių valstybių laivai lankėsi. Įvairių tautų vėliavos mūsų uoste šnarėjo.

Uosto kapitono įstaigos pareigūnai sekė atvykstančius ar išvykstančius laivus. Svetingai juos sutiko ar išlydėjo. Uosto kapitono įstaiga, neprasilenkiant uosto kapitono potvarkiams, stengėsi svetimuosius patenkinti, kad vėl noriai lankytų mus.

Kapitono įstaiga tvarkė visus uosto reikalus susijusius su atvykusiais laivais, krantinėmis, mūsų laivų priežiūra ir kt. Lietuvai perėmus uostą iš vokiečių paveldėjome ir uosto kapi-

toną Ratkę. Jis buvo mums lojalus ir pasiliko iki savo mirties. Po jo, jau savas kap. Liudas Stulpinas perėmė uostą valdyti. Kap. L. Stulpinas buvo senyvas daug per Pirmąjį Pasaulinį karą išgyvenęs, nestiprios sveikatos. 1933 m. sunkiai susirgus jis atsistatydino. Tais pačiais metais pavesta uostą tvarkyti kap. Adomui Daugirdui. Abu jie buvo prieškarinėj carų Rusijoje baigę jūrų mokyklas.

A. Daugirdas baigęs Peterburge jūrų korpuso jūrų mokyklą. Atliko stažą povandeniniame laive ir leitenanto laipsniu atliko aplink pasaulinę kelionę burlaiviu.

Vos sėkmingai įsijungus į pamėgtą savo profesiją prasidėjo Pirmas Pasaulinis karas, vėliau seka revoliucija, kuri sužlugdė rusų imperiją. Siaučiant revoliucijai Adomas Daugirdas apleidžia jūrų tarnybą. Nugalėjęs sutiktas įvairias kliū-

tis 1918 m. pasiekė Lietuvą ir gimtąją žemaičių žemę. Daugirdai kilimo iš garbingos senos Lietuvos didžiūnų šeimos giliai buvo įleidę šaknis žemaitijoje. Po Pirmojo Pasaulinio karo nepasuko į Lenkiją, kaip daugumas mūsų kilmingųjų atsukę nugaras laukė mūsų pražūties.

Grįžęs į Lietuvą įsijungia į savanorių-kūrėjų eiles ir kariauja su mūsų tautos aršiaisiais priešais. Kovoms apmirus kapitono laipsniu skiriamas auto bataliono vadu. Pirkus pirmąjį mūsų karo laivą "Prezidentas Smetona" skiriamas jo vadu. Išėjęs į civilį gyvenimą vadovauja įvairioms prekybinėmis bendrovėms.

Kaip minėjau, uosto kapitoniui L. Stulpinui susirgus 1933 m. kap. A. Daugirdas pakviestas perimti Klaipėdos uosto kapitono įstaigai (Harbor Master) vadovauti. Deja, kap. A. Daugirdui ilgainiui nebuvo lemta sėkmingai tvarkyti uosto reikalus. Besiplėčiantis Klaipėdos krašte vokiečių nacizmas augo ir uoste nemalonumai. Vokiečių reichui galutinai užėmus Klaipėdos kraštą teko aplėisti šias uosto kapitono pareigas.

Plaukiojant laivais tik protarpiais pasirodydavau Klaipėdoje ir neturėjau progos arčiau pažinti kap. A. Daugirdą. Nektartą stebėjau bežingsniuojant krantine ir uosto šeimininko žvilgsniu akyliai sekanti uosto verdantį gyvenimą. Velionis buvo gražiai nuagęs, aukšto ūgio ir tikrai bajoriškų veido bruožų. Tai buvo reprezentativus ne tik saviešiams, bet ir svetimtaučiams Klaipėdos uosto kapitonas Adomas Daugirdas.

Pirkus laivą "Maistą" teko sudaryti įgulą. Vyrams norintiems patekti į laivą liepia vieną rytą rinktis prie uosto kapitono įstaigos, kur spresiu jų tinkamumą jūrai ir tuoju kapitono įstaigoj įtrauksiu į laivo knygą. Tą žiemos vėsoką rytą praeinantis uosto kapitonas stebėjo mane tarp susirinkusių vyrų besiaiškiant. Užėjus man į raštinę kapitonas pasikvietė į savo kabinetą. Pasiteiravęs įgulos sudaryma, paklausė:

— Ar jau pasamdei virtuvės berniuką?

— Pasiūloj buvo trys, bet dar neparinkau. Vienam sakiau jo nepaįmsiu. Nesveikai atrodantis, akys raudonos, traiškanuotos. Apkrės dar įgulą. — Vaikas apsi-
verkę.

— Kaip tik aš pakviečiau šio vaiko reikalui. Vaikas našlaitis, suvargęs. Dabar yra uosto kaminkrėčio pa-

dėjėjas. (Uostas turėjo visą eilę nuosavų gyvenamųjų namų). Man gaila vaiko. — Kapitonas tėviškai kalbėjo.

— Geras vaikas neturintis tėvų skursta, kitų skriaudžiamas. Greičiausiai akys suodžių užterštos. — Supratau, kap. A. Daugirdą turinti jautrią širdį vargui.

Aprimus Antrąjį Pasaulinį viesulį, it iš skėstančiojo laivo kilome į paviršių ir dairėmės kur nors kokioj pasaulio dalyje įminti savo benamio pėdas. Kap. A. Daugirdas atsiradęs Kanados erdvėje, kūrė savo šeimos lizdą Sault St. Marie apylinkėse. Labai sunki pradžia. Rūpi ne tik pirmas duonos kąsnis, bet ir vaikų ateitis, mokslas. Visa tam reikalingi pinigai, kurie tik darbu gaunami. Tuo metu Kanadoje naujiems ateiviams nebuvo palankios darbo sąlygos. Kap. A. Daugirdas gavęs gan sunkų darbą džiaugėsi galėsiąs suteikti savo šeimai ne tik duoną, bet ir mokslą.

Gyvenimo ciklas visiems vienodai nesulaikomai slenka. Ateina metas, suaugę vaikai pakėlę sparnus išeiliauja plačiais gyvenimo

vieškeliais. Su džiugia širdimi stebėjo Daugirdai savuosius pasirodusius žengiančius į gyvenimą. Išaugę vaikai noriai tiesė tėvams savo ranką kviesdami pasiekti juos, bet velionis atsisakė. Liko gėrėtis šios vietovės gamta, kuri jam labai priminė gimtąją žemaitiją. Besigėrint aplinka dienos nepastebimai bėgo pro šalį. Sulaukęs ilgo gražaus amžiaus sunkios ligos užklupęs, it tas tvirtas žemaitijos ažuolas vėtros palaužtas 1979 m. spalio 18 dieną apėjo šį audringąjį pasaulį ir velionio nemarioji dvasia iškeliavo į amžinybę, kur nėra daugiau ašarų, nuoskaudų.

Baigdamas pagarbiai lenkiu savo galvą velioniui, buvusiam Klaipėdos uosto kapitoniui Adomui Daugirdui, kuris garbingai atstovavo mūsų tautai, mūsų valstybei.

MECHANIC

We seek a qualified engine mechanic with a minimum of 5 years of either gasoline or diesel experience. Paid Blue Cross, Major Medical, Life, Insurance, Holidays and vacation.

Call 201-276-9000.

(1-3)

ARE YOU UNEMPLOYED, UNDER PAID OR LAID OFF? WE HAVE JOBS FOR YOU

SUPERINTENDENTS

Industries Supervisor VII \$19,413-\$23,343

SUPERINTENDENTS

Industries Supervisor V \$16,474-\$19,983

Industries Supervisor IVB \$13,868-\$18,144

These are Civil Service positions and include excellent fringe benefits available to employees of the State of Michigan. Supervisory experience is required to qualify. Amount of such experience will determine level of qualification. Background of working experience in the following areas or fields is required:

- (1) Metal and Wood Office Furniture Manufacturing
- (2) Silk Screen Processing of Signs and Decals
- (3) Complete Manufacturing of Textile Products
- (4) Clothing or Shoe Manufacturing
- (5) Welding and Light Manufacturing

Detailed resumes listing experience, qualifications and education must be provided to be considered for employment. No replies or communications concerning these positions will be processed without the above resume. PLEASE NO PHONE CALLS.

Minorities are encouraged to apply. Resumes must be post marked no later than December 19, 1979 and addressed to:

DEPARTMENT OF CORRECTIONS

c/o Charles Bley
Personnel Department
P.O. Box 30003
Lansing, Michigan 48913

An Equal Opportunity Employer

(50-2)

MOUND FACILITY MONSANTO RESEARCH CORPORATION

NEEDS

- OPERATORS: Numerically Controlled Equipment
I.D./O.D. Grinder
Machine Tools
Jig Grinder
- SET-UP: Bechler Screw Machine
Hardinge Automatic Chucker
- DESIGN: Hand/Machinist: Tools, Fixtures, Gages, Molds

PROVIDES

- Excellent Pay and Benefits
- Good Working Conditions
- History of Stable Employment
- Challenging Work

Applications will be accepted at the Mound Facility, or interested parties should contact:

BARRY M. REED

P.O. Box 32, Miamisburg, OH 45342

1-(513) 865-3549

An Equal Opportunity, Affirmative Action Employer

We will have the following openings in our Alvin, Texas facility:

N/C MACHINIST

for Lucas H.B.M. Minimum 3-5 years experience in set-up and operations on average to complex parts. 1st Class Machinist or 1st Class Operator only need apply.

MACHINE TOOL MAINTENANCE

4-5 years experience with manual and C.N.C. controls. G.E. and A.B. preferred.

We offer competitive wages and excellent company benefits including paid sick leave, 9 paid holidays, paid life insurance, retirement plan, credit union, etc. Contact:

713/744-7121

or send resume to:

P.O. Box 3340
Galveston, Texas 77552

Equal Opportunity Employer M/F

Join a fast-growing company in the aeronautical landing gear overhaul industry. Good benefits coupled with company growth leads to a secure position for someone who is self-motivated, willing to work overtime and aggressive.

INSPECTOR OF AIRCRAFT ACCESSORIES

THE RIGHT CANDIDATE FOR THIS POSITION WILL POSSESS THE SKILLS OF READING VERNIERS, MICS AND BLUEPRINTS. ALSO, THE CANDIDATE SHOULD HAVE AN IDEA OF PARTS USED IN LANDING GEARS, SUCH AS BUSHINGS, ETC. 2 POSITIONS OPEN. SALARY BASED ON EXPERIENCE.

ASST. INSPECTOR OF AIRCRAFT ACCESSORIES

THE RIGHT CANDIDATE FOR THIS POSITION WILL POSSESS THE SKILLS OF READING VERNIERS, MICS AND BLUEPRINTS. A SOUND KNOWLEDGE OF MATH IS REQUIRED. THIS WILL BE A WORKING INSPECTOR POSITION LEARNING SUCH SKILLS AS HOW TO INSTALL BUSHINGS, ETC. 1 POSITION OPEN. SALARY BASED ON EXPERIENCE.

Call Bob Nemessy Wed. thru Fri., 241-5913, Ext. 9

TOOL AND DIE MAKERS

HUFFY CORPORATION, a leading manufacturer of bicycles located on Grand Lake in Celina, Ohio, has immediate openings for Senior Tool and Die Makers. We offer competitive wages, and a very fine benefit package that includes: A drug prescription card, an eyeglass program, a dental plan, tuition assistance and much, much more. We would also include a relocation package to qualified candidates. If you are a card carrying Tool and Die Maker, or have 8 solid years of experience, call collect to:

HUFFY CORPORATION OHIO BICYCLE DIVISION

410 Grand Lake Rd., Celina, Ohio 45822

Personnel Manager, 419-586-5171

An Equal Opportunity Employer, M/F

(1-3)

Nauja JAV LB krašto valdyba perėmė pareigas

Praėjusių metų gruodžio 15-16 d.d. Detroito įvyko pareigų perdavimas naujai LB krašto valdybai.

Senieji Krašto Valdybos nariai supažindino naujuosius Krašto Valdybos narius su darbais, kuriuos jie jau buvo pradėję vykdyti ar buvo suplanavę, kiekvienas jų padarydamas savo srities išsamų pranešimą. Po kiekvieno pranešimo buvo diskusijos ir klausimai.

Svarbiausi darbai, kurie guls ant naujosios Krašto Valdybos pečių yra šie: 'Bridges' leidimas, Mokslo ir kūrybos Simpoziumas, Seštoji Lietuvių Tautinių Sokių Sventė, santykių pagerinimas su ALTA ir VLIKu, Teatro Festivalis, Kultūros Kongresų atgaivinimas, radijo vadovų suvažiavimas, Vasario 16 ir Birželio Trėmimų dienoms tinkamas pasirošimas, tolimesnis leidimas 'Violations of Human Rights in Occupied Lithuania', talka politiniams kaliniams, pasirošimas Madrido konferencijai, dalyvavimas demokratų ir respublikonų platformų komitetų apklausinėmuose, pravedimas kongrese ir senate rezoliucijų, kuriomis remiantis Lietuvos atstovybės Amerikoje iš Amerikos valdžios gautų po \$250,000, išleidimas dr. B. Kaslo veikalo prancūzų kalba, dr. T. Remeikio veikalo Dissent in Lithuania išleidimas ir kt.

Svietimo srityje teks suaktyvinti mokinių telkimo vąjų ir aukų rinkimą rugsėjo mėn., lietuistinių mokyklų mokytojų tobulinimas, studijų savičią pravedimas, kuriam iš Amerikos valdžios gauta \$40,000, naujų vadovėlių ir pratimų leidimas, Svetimo Gairių leidimas, naujų mokyklų steigimas suaugusių švietimui ir įvairūs kursai universitetuose, naujų mokytojų paruošimas, mokslo priemonėmis aprūpinimas, vaikų spauda, vaikų jaunimo vasaros stovyklos, Lituanistikos Katedros steigimas, peda-

goginiai lituanistikos kursai, tautinių šokių mokytojų paruošimas, dainavimas, tikyba, sporto reikalai mokyklose, pašalpų gavimas iš Amerikos valdžios įstaigų, pagalba kitų kraštų lietuviškoms mokykloms ir kt.

Atrodo, kad sekančiais metais kultūros reikalai praeis mūsų didžiojo poeto Kristijono Donelaičio 200 metų nuo jo mirties minėjimo ženkle. Senoji Kultūros Taryba paruošė projektą net skelbti 1980 metus Donelaičio metais. Ta proga susitarta su Tomu Venclova, kad jis parašytų Kristijono Donelaičio Monografiją anglų kalba ir galvojama kviesti aktorį Henriką Kačinską, kad jis įkalbėtų dalį ar visus Donelaičio 'Metus' į plokštelę.

Taipgi susitarta su prof. dr. Stasiu Goštautu, kad jis paruoštų lietuvių literatūros antologiją ispanų ir portugalų kalbomis. Galvojama prašyti muz. Aleksandrą Kučiūną, kad paruoštų veiklą apie išeivijos lietuvių muziką. Norima išleisti A. Vaičiuliaičio 'Auksinė Kurpelė' prancūziškai ir kt.

Kultūros Taryba buvo paskelbusi dramos konkursą, kuriam gauti 5 veikalai - ir konkursą radijo valandėlėms Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties programoms paruošti, kurių terminai buvo šiomis dienomis ir rezultatai dar nežinomi.

Kasmet Kultūros Taryba skiria šias \$1,000 premijas: dailės, muzikos, teatro ir lietuistinių studijų.

Kultūros Taryba skatina literatūros vakarų ruošimą ir apmoka faktinas rašytojų kelionių išlaidas iki \$150. Taipgi ji skatina straipsnių kitomis kalbomis apie mūsų literatūrą paruošimą ir atspausdinimą profesionalinėje spaudoje, už tai skirdama \$200-300 honorarą.

Kultūros Tarybos žinioje veikia Pasaulio Lietuvių Archyvas ir jį dalyvauja Ciurlionio galerijos tvarkyme Jaunimo Centre.

Finansiniai JAV LB stovi gana tvirtai, nes perdavimo dieną Krašto Valdybos sąskaitoje, neskaitant Svetimo ir Kultūros izdu, buvo \$54,567.63, o specialiam fondui dr. B. Kaslo veikalui prancūzų kalba išleisti yra paskirta \$15,000.

Kadangi nuo dabar Visuomeninių Reikalų Taryba veiks savarankiškai, jai Krašto Valdyba paskyrė \$28,000.

Naujoji Krašto Valdyba susitarė, kad ji vadovausis demokratiškais dėsniais ir visus sprendimus darys balsavimo keliu, kiekvienam nariui turint po lygų balsą.

Jau pirmame posėdyje Krašto Valdyba padarė keletą nutarimų, kurių svarbiausi yra šie:

Nutarta siūlyti PLB Valdybai, kad pasitarimas tarp PLB Valdybos, Kanados Krašto Valdybos ir JAV LB Krašto Valdybos būtų šaukiamas Detroito 1980 m. kovo mėn. antroje pusėje.

Algimantas Gureckas yra vienbalsiai išrinktas būti JAV LB Krašto Valdybos igaliotiniu prie Washingtono federalinių įstaigų.

Paruošus projektą ir Krašto Valdybos nariams pasisakius, nutarta atsakyti į ALTos pirm. dr. Kazio Sidlauskio laišką parašytą JAV LB Krašto Valdybos pirm. Vytautui Kutkui, nes Lietuvių Bendruomenė siekė, siekia ir sieks darnaus tarp organizacinio sugyvenimo.

Į Lietuvių fondo Pelnų Skirstymo Komisiją paskirti: Svetimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublienė ir Bronius Juodelis, o jų antrininku - Česlovas Grincevičius.

Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. direktoriatai palikti tie patys direktoriai: prim. Bronius Juodelis, vicepirm. Sofiga Džiugienė, sekr. Antanas Raugas, išd. Dalia Dundziliene, direktorius Modestas Jakaitis ir Seštosios Lietuvių Tautinių Sokių Sventei ruošti komiteto pirm. Jonas Talandis.

Seštosios Lietuvių Tautinių Sokių Sventės Rengimo Komitete JAV LB Krašto Valdybos atstovu ir toliau paliktas Modestas Jakaitis.

Naująją JAV LB Krašto Valdybą sudaro: pirm. Vytautas Kutkus, vykd. vicepirm. organizaciniais reikalais Jonas Urbonas, vicepirm. specialiais reikalais Violeta Abariūtė, vicepirm. juridiniams reikalais Robertas Selenis, vicepirm. sporto reikalais Algis Rugienius, vicepirm. finansų reikalais Alfonsas Vėlavicius, protokolų sekr. Albertas Mišius ir reikalų vedėjas Karolis Balys - visi iš Detroito; Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublienė ir vicepirm. socialiniams reikalais dr. Antanas Butkus - iš Clevelando; Svetimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas iš Beverly Shores, Indiana; Visuomeninių Reikalų Tarybos pirm. Algimantas S. Gečys ir pirmoji vicepirmininkė politiniams reikalais Aušra Zerr - philadelphiečiai pasilieka Krašto Valdyboje, bet jau naujose pareigose.

Vytautas Kutkus

Wanted 1st Class Skilled
TURRET LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE
OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent opportunity for exp. operators. We offer competitive wages up to \$7.92 per hr. Major medical, paid holidays, vacation and much more. Start your year off right, call 216-942-4342 or apply at:
VICTOR R. BROWN & CO., INC.
Pelton Bld. at Lost Nation Rd.
Willoughby, O. 44094 (1-3)

"Amber Holidays"

1980 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Kovo 20 — \$ 899.00	Liepos 15 — \$ 999.00
Balandžio 3 — \$ 899.00	Rugpjūčio 7 — \$ 999.00
Baland. 16* — \$ 879.00	Rugpjūčio 13 — \$1199.00
Gegužės 7* — \$ 899.00	(su Ryga)
Gegužės 14* — \$ 899.00	Rugpjūčio 28 — \$ 999.00
Gegužės 21 — \$1199.00	Rugsėjo 17* — \$ 899.00
(su Ryga)	Rugsėjo 24* — \$ 899.00
Birželio 5 — \$ 999.00	Spalio 8* — \$ 879.00
Birželio 19 — \$ 999.00	Gruodžio 26 — \$ 779.00
Birželio 23 — \$ 949.00	

* Tiesioginis skridimas iš CHICAGOS — \$161.00 daugiau.

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$30.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Bostono lietuviai

MOSŲ LIGONIAI

Buv. ilgametis Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės pirmininkas Antanas Matjoška buvo sunkiai susirgęs širdies liga, gulėjo ligoninėje, o Kūčių diena grįžo į namus ir yra žmonos rengiamas ir prižiūrimas.

Buv. Lietuvių Enciklopedijos redaktorius ir eilės knygų autorius dr. Juozas Girnius Naujų Metų išvakarėse staigiai buvo išvežtas į ligoninę širdžiai sutrikus. Jis guli Carney ligoninėje, Dorchester, Mass.

DR. ir INŽ. BALTUŠIAI
BOSTONE

Atšvęsti Kalėdas ir Naujus Metus chemijos daktarė Laima Baltušytė, kuri dirba Wisconsin universitete, Madison mieste ir jos brolis inž. Algis Baltušis, kuris dirba didžiojo Fordo bendrovėje Detroito, atvyko pas savo tėvus Anastaziją ir Stasį Baltušius į Dorchester, Mass.

PARAPIJA LEIDŽIA
ZINIARAŠTĮ

So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kunigas Albertas Kontautas, pasikvietęs keletą asmenų, šalia parapijos biulėtenio, nuo spalio mėnesio pradėjo leisti lietuvių ir an-

glų kalbomis žiniaraštį, kad painformavus parapijiečius apie lietuvių veiklą ne tik parapijos ribose, bet ir plačiau už parapijos ribų. Žiniaraštyje yra parapijiečių gimimai, mirimai, trumpai aprašomi įvykė įvairūs parengimai ir parengimų kalendorius.

NAUJA GIESMĖ

Kalėdose per Bernelių Mišias ir sekmadienį po Kalėdų šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje solistas Benediktas Povilavičius giedojo naują giesmę. Giesmė esanti škurta Kalėdoms — Velykoms. Giesmės žodžiai yra rašytojo Stasio Santvaro, o muzika prof. Jeronimo Kačinsko.

NAUJIEJI METAI

Šiais metais Bostone specialiai rengiamų Naujų Metų sutikimų nebuvo. South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija surengė savo narius, kuriame dalyvavo apie 150 asmenų. Tačiau privačiai mažesnių sutikimų buvo daugiau.

• Sausio 26 d. Kultūros klubo susirinkimas Tautinės S-gos namuose So. Bostone. Programoje: bus rodomos Los Angeles lietuvių pastatytos operos La Boheme juostos.

EXPERIENCED ELECTRIC MOTOR REPAIRMEN

Immediate Opportunity.
AC and DC WINDERS
AC and DC MECHANICS
MACHINISTS

Opportunity to join Union shop with top benefits. Openings on Day and Night shift. Call KEN ROLLER Monday for an oppt.

216-433-7800

MONARCH ELECTRIC
SERVICE CO.

5325 W. 130TH ST.
CLEVELAND, OHIO 44130

(49-51)

Mississauga Firm requires the following journeymen, skilled help for afternoon shift:

3 BORING MILL
OPERATORS

1 MILLING MACHINE
OPERATOR

We offer above average pay
and various benefits.

Call Collect, V. DiPaolo
416-676-9265

or apply in writing to:

DIPaolo Machine Works Ltd.
1863 Bonhill Road,
Mississauga, Ont. L5T 1C1

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

SVYTURIO ŠAULIŲ KUOPOS SURENGTOS KŪČIOS

Jūrų šaulių švyturio kuopos moterų sekcija, vadovaujama Angelės Šukienės, gruodžio 23 d. 5 val. šv. Antano parapijos kavinėje surengė tradicinę bendrąsias kūčias, į kurias atsilankė gražūs šaulių ir svečių skaičius. Kavinėje stovėjo baltai padengti stalai ir gražiai Lietuviškais šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė.

Kuopos pirmininkas Alf. Šukys pasveikino dalyvius trumpu žodžiu, paminėdamas kaip Lietuvoje buvo švenčiamas Kalėdų šventės. Šauliai jau kelinti metai iš eilės ruošia bendras kūčias ir į jas atsilanko gausus lietuvių būrys. Prisiminimui giminių esančių už geležinės uždangos, kun. Alfonsas Babonas, kuopos vicepirmininkas Bronius Valiukėnas ir Aušros lituanistinės mokyklos mokinė Onutė Jasevičiūtė uždegė ant stalo stovinčią žvakutę. Sekė meninė dalis, kurią atliko A. Vaitiekaičio vadovaujami Aušros lituanistinės mokyklos mokiniai Vilija Telyčėnaitė, Natalija SanJohn, Vytė ir Rūta Šnapštytės, Onutė ir Juozukas Jasevičiai.

Kūčių vakarienei pritaikintus eilėraščius gražiai lietuvių kalbos tarsena padeklamavo: Vytė Šnapštytė, Onutė Jasevičiūtė, Juozukas Jasevičius, Vilija Telyčėnaitė, Natalija SanJohn. Vytė ir Rūta Šnapštytės kanklėmis atliko: Lėlių šokis — A. Mikulskio ir Linėlius roviau ne viena. Jom svečiai ilgai plojo. Po to mokiniai su svečiais pagiedojo keletą galėdinių giesmių. Fleita pritarė Vilija Telyčėnaitė.

Kun. Alfonsui Babonui sukalbėjus maldą ir palaiminus Kūčių vakarienės valgius, plotkelių laužymu pradėtos kūčios. Kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis su kiekvienu į kūčias atvykusiu svečiu laužė plotkelį ir linkėjo linksmy Kalėdų švenčių. Prie Kūčių paruošimo ir svečių aptarnavimo dirbo: Petras Bukšnyš, Vincas Rinkevičius, Stefanija Paulikienė, Angelė Bukšnienė, Ona Kašėlienė, Uršulė Vitienė, Danutė Petrauskienė, Sofija Sirutienė ir Marija Žilinskienė. Šiaudinukus paruošė ir Eglutę papuošė Emilija Lungienė.

VĒLIAVOS TARPTAUTINIAME INSTITUTE

Detroito Tarptautinio Instituto narių tarybos kvietimu, kiekviena tautinė grupė turėjo padovanoti 3-6

pėdų tautinę vėliavą ir duoti 25 dol. jos kotui. Tos tautybės, kurių konsulatui yra Detroito, vėliavas gavo iš savo konsulatų. Pavergtos tautos turėjo pačios savo vėliavomis pasirūpinti. Lietuvišką trispalvę su kotu ir priedais padovanojo Detroito lietuvių kultūros klubas.

Gruodžio 2 d. įvyko institute iškilminga vėliavų šventė. Kairėje nuo scenos pusėje buvo iškabintos 48 tautų vėliavos. Jų bus 60, nes kitos laiku nepristatė. Šventėje dalyvavo daug svečių, konsulų ir įvairių tautų atstovų. Iš lietuvių prie tautinės vėliavos tautiniais rūbais apsirengusi stovėjo Viktorija Norvilaitė. Iškilmių metu sekė kalbos, buvo filmuojama ir atlikta meninė programa po kurios turėtos ir vaišės.

Šiais metais Tarptautiniame institute stovėjo gražiai papuošta Kalėdų Eglutė kiekvienos tautybės padovanotais eksponatais. Tos eglutės papuošimui keturius eksponatus — šiaudinukus iš lietuvių grupės padovanojo jų specialistė Antanina Jonynienė. A. Jonynienės šiaudinukai tapo labai populiarius, nes kai kurios mokyklos norėdamos sukelti lėšų, pardavinėja juos.

BALFO 76 SKYRIAUS ZINIOS

1979 m. metinės rinkliavos metu surinkta 5,360 dol. Nario mokesčio surinkta 444 dol. Aukos ir mokesčiai pasiųsti Centro valdybai. Didesnė sumomauko: Mrs. E. Fleker \$125.00 ir John F. Uznis \$100.00.

GEGUŽINĖ PO STOGU

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas sausio 20 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre rengia gegužinę po stogu. Veiks svetainės bufetas ir turtingas dovanų stalas. Tai yra tik vienas parengimas, kurio gaudamas pelnas padeda išlaikyti radijo valandėlę "Lietuvių Balsas", kurio programos transliuojamos sekmadieniais nuo 8:20 iki 9 val. rytą.

DARIAUS-GIRĖNO KLUBO SUSIRINKIMAS

Dariaus-Girėno klubo metinis visuotinis susirinkimas įvyks sausio 13 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Bus padaryti metiniai pranešimai ir renkama nauja 1980 metams Dariaus-Girėno klubo valdyba ir revizijos komisiija.

DĖL LAIŠKO DIRVAI

P. D. raidėmis pasirašęs laišku skyriuje š. m. gruodžio

20 d. dėl Vyt. Alanto vakaronės Detroito rašo: Tikrai, tie korespondentai prirašo būtų ir nebūtų dalykų. Skaitau, štai Dirvos Detroito lietuviai skyriuje (1979, XII. 13) korespondenciją apie rašytoją Vyt. Alanto literatūrinę vakaronę Detroito. Korespondentas tarp kitko rašo, jog Alantas "teigė ir įrodinėjo" apie jo veikalo rašytų recenzijų vienašališkumą ir blogą valią. Labai atidžiai klausiausi rašytojo kalbos, bet visiškai neatsimenu, kad jis būtų kritikus kaltinęs "vienašališkumu ir bloga valia."

Savo laiške P. D. ten rašė ir apie kitus korespondentų Dirvoje parašytus netikslumus. Aš jų čia nekartosiu.

Nors ta korespondencija ne mano rašyta, bet kai ten neminima korespondentų tikroji pavardė, be abejo dauguma galvos apie mane, nes aš skyrių Detroito LIETUVIAI dažniausia vienas užpildau, ir tik retkarčiais vienas kitas talkininkas įsiterpia. Jei P. D. laiško autorius vietoje kritikos korespondentą, būtų parašęs iš tos vakaronės gerą raportą ar straipsnį, tai tikrai sveikintinas, nes jį būtų skaitę visi Dirvos skaitytojai. Dabar gi kritikuoją korespondentą, kaip jis pats rašo, visai neatsimindamas ką Vyt. Alantas kalbėjo, kuris gal būtų ir labai gerai tą vakaronę aprašė.

ISVYKO Į FLORIDĄ

ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas Jonas Švoba su žmona Joana sausio 4 d. porai mėnesių išvyko į Floridą; skyriaus pareigas eiti paliko vicepirmininką inž. Joną Gaizutį.

SUSIRINKIMAS

SLA 352 kuopos metinis ir svarbus susirinkimas įvyks sausio 6 d. 12 val. Lietuvių namuose. Bus įvesta nauja 1980 metams išrinkta kuopos valdyba ir aptarti ateities veiklos planai.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

S. Balys, Grand Rapids 5.00
Dr. P. Budninkas, Cicero 25.00
M. Jonikienė, Chicago 2.00
J. Kačinskas, Boston 3.00
S. Banelis, Weston 7.00
Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos valdyba 25.00
S. Griganavičius, Boston 1.00
D. Senikienė, Monticello 12.00
J. Davalga, Gulfport 5.00
H. Sukauskas, Toronto .. 5.00
A. Ramanauskas, Buffalo 2.00
V. Stimburiene, Willowick 7.00
D. Vaičiūnas, Cleveland .. 5.00
Dr. Š. Lazdinis, APO 50.00
V. Dilba, Boston 2.00
J. Lepeška, Richmond Hts. 7.00
S. Bučmys, Dayton 7.00
Br. Šilas, Elizabeth 7.00
Z. Dučmanas, Wickliffe .. 2.00
Žalgirio šaulių kuopa Clevelande 25.00
A. Karsokas, Cleveland .. 7.00
Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje 100.00
H. Dilenė, Chicago 7.00
V. Ozelis, Malartic 7.00
J. Žuras, Rochester 7.00
V. Radys, Beverly Shores 5.00
P. Bielskus, Brooklyn .. 7.00
Ch. Bogushas, Waterbury 7.00
Dr. J. Bartkus, Chicago 12.00
V. Satkus, St. Catharines 2.00
S. Kvecas, Santa Monica 7.00
DLK Birutės D-jas Los Angeles skyrius .. 20.00
P. Paprockas, Forest Hills 5.00
Chicago Lithuanian Women's Club 25.00
V. Petraitis, Toronto 4.00
R. Pažemėnas, Burlingame 10.00
S. Skučienė, Pumpano Beach 2.00
V. Janušauskas, Longueuil 2.00
G. Misiūnas, Chicago 2.00
V. Gerdvilis, N. Zelandija 7.00
E. Mikužiūtė, Chicago .. 15.00
O. Elerts, Chicago 5.00
J. Grauzinis, Chicago 7.00
S. Rudokas, Chicago 2.00
S. Stanaitis, Chicago .. 12.00
H. Šiaurys, Toronto 10.00
W. Užpuris, Largo 7.00
E. Karaša, Baltimore 5.00
E. Krygerienė, Cleveland 3.00
V. Mažeika, Park Ridge 12.00
P. Mičiulis, Gulfport 2.00
J. Jokūbaitis, Palm Beach 2.00
J. Juška, Warren 12.00
K. Domijonaitis, Deerfield 2.00
J. Sirusas, Flemington .. 7.00
A. Matioška, Lambertville 2.00
Br. Galinis, Norwell 2.00
K. Virbickas, Philadelphia 5.00
M. Kizis, Tecumseh 7.00
V. Petukauskas, Cleveland 2.00
P. Litvinas, Los Angeles 7.00

E. Laniauskas, Cleveland 2.00
P. Rudėnas, Westfield 2.00
J. Mačėnas, Chicago 2.00
S. Shepetys, Los Angeles 25.00
Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubas 30.00
M. Stark, Santa Monica .. 2.00
L. Ramannčionis, Woodhaven 3.00
P. Indreika, Pacifica 7.00
L. Murelis, Chicago 7.00
A. Gargasas, Cleveland .. 2.00
V. Bačiulis, Willowick .. 4.00
J. Laurinaitis, Australija 20.00
X. Y., Los Angeles 15.00
A. Markevičius, Santa Monica 30.00
Dr. G. Matienė, Independence 10.00
J. Jurevičius, Chicago 7.00
T. Jurcys, Palos Hills 7.00
J. Baublys, Detroit 7.00
V. Garlauskas, Grand Island 20.00
V. Šukienė, Toledo 7.00
K. Karaziija, Chicago 5.00
K. Biskis, Downers Grove 12.00
V. Rastenis, Hot Springs 2.00
J. Gilvydis, Franklin 7.00
S. Vaišvilienė, Chicago .. 2.00
Pr. Mačernis, Chicago 12.00
J. Blažys, Chicago 2.00
P. Žilinskas, Hemet 3.00
P. Stankus, Hartford 5.00
Dr. J. Mačys, Cleveland .. 15.00
V. Juodvalkis, Yucaipa .. 10.00
P. Dalinis, St. Petersburg 7.00
V. Bakūnas, Willowick .. 2.00
M. Gincas, Jupiter 2.00
A. Krūvelis, Chicago 7.00
J. Brantas, Millbury 2.00
J. Stelmokas, Landsdown 2.00
Dr. A. Kisieliū, Sidney .. 7.00
V. Juodvalkis, Panorama City 7.00
K. Palčiauskas, St. Petersburg 5.00
E. Milkus, Detroit 7.00
P. Bulke, Hamilton 17.00
L. Stasiūnienė, Chicago .. 7.00
P. Didelis, Philadelphia .. 2.00
A. Račiukaitis, Detroit .. 2.00
J. Paltarokas, Chicago .. 7.00
V. Damaroda, Baltimore 2.00
V. Bagdonavičius, Phila. 2.00
K. Mikolajūnas, Chicago 7.00
Dr. R. Vaišnis, St. Carmel 5.00
Šeštosios Lietuvių Tautinių Šokių Rengimo Komitetas Chicagoje .. 50.00
J. Nurka, Hartford 7.00
J. Dabrėga, Brockton 2.00
J. Lušaitis, Philadelphia 2.00
Amerikos Lietuvių Respublikonų Lyga Chicagoje 10.00
K. Vilūnas, Chicago 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MEDICAL

DIRECTOR PHYSICAL THERAPY

Baptist Medical Center of Oklahoma a 363 bed acute care facility located in Oklahoma City is seeking a director of physical therapy. The individual selected will be responsible for planning organizing & directing a department of 10 staff physical therapy & 12 supportive personnel. Satellite departments in 2 other hospitals & senior affiliation with 5 major universities. Minimum requirements consists of 5 years experience with some administrative responsibilities.

Please send resume to:
PERSONNEL DIRECTOR
BAPTIST MEDICAL CENTER
OF OKLAHOMA INC.
3300NORTHWEST EXPRESSWAY
OKLAHOMA CITY, OKLA. 73112
(1-4)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R.N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O.B., E.R., Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & fringe benefits. APPLY CALL OR WRITE TO:
KLEBERG COUNTY HOSPITAL
P. O. BOX 1197
KINGSVILLE, TEXAS 78363
512-592-3336, Ext. 69

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

Chicagos lietuvių opera repetuoja

Chicagos lietuvių opera šių metų sezonui yra parinkusi dvi operas: Carl Orff 'Carmina Burana' ir Leoncavallo 'Pajacai'.

Vakaronėje, kurioje dalyvavo laikraštininkai, muzikai, solistai ir choristai, valdybos pirm. V. Radžius papasakojo apie operų pastatymo vargus ir atsirandančias problemas. Finansinė našta, dėl infliacijos, darosi kas metai vis sunkesnė ir sunkesnė. Reikia, kad operos mecenatai sudėtų bent \$25,000 reikalingu orkestro išlaidoms padengti. Operos valdyba daro renginius, balius, loterijas ir gautu pelnu mažina pastatymo išlaidas, nes už bilietus gautų pajamų neužtenka. Operos stiprybė ir pasididžiavimas - chorai - savo laisvalaikį aukoja muzikinei kultūrai kelti. Jie negauna jokio atlyginimo, o repetacijoms renka du kartus savaitėje.

Rašytoja ir aktorė Birutė Pukelevičiūtė, Carminos Buranos libreto vertėja, papasakojo apie vertimo plonybes ir sunkumus. Libretas paimtas iš rasto 1803 m. rankraščio benediktinų vienuolyne, Bavarijos Alpėse. Eilėraščiai sukurti XII šimtmeityje klajūnų poetų, studentų ar vienuolių. Vokiečių kompozitorius Carl Orff sukūrė muziką, o premjera įvyko 1937 m. Frankfurte a.M. 'Iš šimtmečių miglų prisikėlę viduramžių jaunuoliai ir skaitaveidės jų merginoms nebeneuina nuo pasaulio scenų' - įvade rašo vertėja.

Lietuvių scenoje ši opera bus statoma pirmą kartą. Kompozitorius C. Orff daug vietos skiria vokalistams; trims solistams - sopranui, baritonui ir tenorui - ir taip pat chorui. Operos dainų turinys naujas ir labai senas, bet ne visų lygiai bus vertinamas.

Vertėja B. Pukelevičiūtė įvadą baigia šiais žodžiais: 'Lietuvių kalba, šokdindama įvairuojanti kirti, turtinga gailiųjų kaitomis ir senomis formomis, bus bene vienintelė, i kurią imanoma senojo rankraščio eilėraščių išversti rimuotos dainos posmais. Tomis lietuvių kalbos savybėmis verta pasididžiuoti'.

Choras padainavo iš abiejų operų keletą scenų, jau dabar parodydamas rimtą pasiruošimą.

Operos spektakliai įvyks š.m. balandžio 19, 20 ir 26 dienomis Marijos auditorijoje. Solistai: Carminoj Buranoj - Gi-

na Capkauskienė, Algimantas Grigas, Paul Gudas. Pajacuose - Stasys Baras, Margarita Momkienė, Kathy Kogut, Algirdas Brazis, Liudas Stukas ir Julius Savrimas.

Chicagos lietuvių opera artėja prie sidabrinio jubiliejaus. Jos gyvybę palaiko ne tik vadovai, solistai, lietuviškoji visuomenė, bet daug prisideda ir mecenatai, palengvindami finansinę naštą. Operos vadovybė tikisi mecenatų dosnios paramos ir laukia jų šeimų įsijungiančių naujų. Dalyvausime spektakliuose ir tapkime operos mecenatais.

Chicagos lietuvių operos valdybą sudaro: pirm. Vytautas Radžius, vicepirm. Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė ir Jurgis Vidžiūnas, sekr. Rūta Grauzinienė, išd. Algirdas Putrius ir narė Gailė Mačiulytė.

Sekmingas Balfo vėjus

BALFo-Chicagos apskr. valdyba, vadovaujama ilgamečio pirmininko red. Valerijono Simkaus, kiekvienais metais vykdo piniginių vėjų. Vėjus vykdomas spalio-lapkričio mėnesiais, rinkėjams einant nuo namų į namus, nuo durų prie durų. Rinkliavoje dalyvauja daugiau šimto rinkėjų ir surenka apie \$35,000 kuriuos perduoda Centro valdybai, kad sušleptų nuo rusų komunistų nukentėjusius ar į vargą patekusius tautiečius. BALFo siuntinėlis ne vienam yra nušluostęs vargo ašarą ar ištiesęs pagalbos ranką.

Vajaus užbaigtuvės įvyko š.m. gruodžio 16 d. Saulių namuose. Susirinkimą atidarė pirm. V. Simkus, pasveikino aukų rinkėjus ir susirinkimui vadovauti pakvietė Centro direktorių A. Dzironą, o sekretoriauti A. Kareivą. Tylos minutę pagerbti mirę BALFo darbuotojai bei aukotojai. Invokaciją sukalbėjo kun. K. Kuzminskas. Prasmingą žodį tarė garbės konsulė J. Daužvardienė ir Centro v-bos vicepirm. kun. A. Trakis.

Apie vajaus eigą pranešimus padarė daugelio skyrių pirmininkai ar vajaus vykdytojai ir apskr. išd. B. Andriukaitis. Ne visi skyriai dar atsisakė, bet iš vajaus eigos galima tikėtis gerų metų.

Centro valdybos išd. Cepaitis pateikė kai kuriuos davinis ir nurodė vietas, kur BALFo parama eina. Per 1979

Chicagos apskrities valdyba, BALFo 35 metų veiklos sukaktį paminėjo didingu koncertu, įvykusi 1979. XII 9 d. Marijos auditorijoje. Nuotraukoje Čiurlionio ansamblis koncerto metu. Dešinėje dirigentas A. Mikulskis.

nepilnus metus šelpai išleista \$79,532. Taip pat pastebėjo, kad prasmukusiems pro geležinę uždangą tautiečiams, BALFas suteikia globą ir laikiną paramą, parūpindamas pastogę, maistą ir drabužį.

Naujasis ateivis Rimgaudas Kasiulis, pademonstravo savo sugebėjimus, pagrodamas birbyne (rageliu) keletą Kalėdų nuotakoms pritaikytų melodijų.

Pirmininkaujantis šiltai dėkojo spaudai ir radiui už nuolatinį BALFo reikalų rėmimą. Susirinkimą baigė tautos himnu.

Vajų globojo (jau ne pirmi metai) Midland taupymo ir skolinimo b-vės prezidentas Frank Zogas. Jo kaštais visi dalyviai buvo pavaišinti.

Bendros kūčios Tautiniuose Namuose

Lietuvių Tautinių Namų vadovybė kiekvienais metais surenka prieškalėdinį pabėdavimą - Kūčias. Siemet Kūčios įvyko gruodžio 23 d., savoje pastogėje, Chicagoje. Susirinko šeimų ir viengungių apie 80 asmenų. Namų šeiminkas Bronius Kasakaitis pasveikino susirinkusius ir vakarui vadovauti pakvietė Antaną Kalvaitį. Pritariant pianiną, susirinkusieji sugiedojo kalėdinę giesmę ir Lietuva Brangi. Vakaro vadovas A. Kalvaitis papasakojo šio vakaro reikšmę ir lietuvių paprotį Kalėdų šventės švęsti savo šeimose. Prisiminė išblaškytus lietuvius po platųjį pasaulį, ypač nedateklius ir žiaurias sąlygas kenčiančius tautiečius šalčio Sibiro koncentracijos stovyklose.

Pasidalinus iš ok. Lietuvos gauta plotkele, vaišinėmės rūpestingų šeiminkų Paulių pateiktais Kūčių valgiais.

Pabaigoje Korpl Neo-Lithuania Chicagos sk. pirm. Danutė Mikužienė pravedė programą. Pati vadovė paskaitė S. Ylos 'Kūčios', Ramunė Tričytė skaitė eilėraštį 'Kalėdų naktis - Sibiro daina' ir Jūratė Tautvilaitė, pritarė gita, padainavo tris giesmes.

Susirinkusieji džiaugėsi puikiai šventiškoji nuotakoji praleistu vakaru ir liko dėkingi B. Kasakaičiui už sudarytą šią progą. Tik ar nevertėtų Kūčių vakarienei ruošti Kūčių vakarą, o ne dieną ar savaitę anksčiau. Kaip atrodytų, jei Kalėdas pradėtumėm švęsti gruodžio viduryje?

Spaudos balius

Lietuvių Žurnalistų s-gos rengiami spaudos balių lietuvių visuomenės buvo mėgiami ir laukiami. Žurnalistų s-gos centro valdybai išsikėlus į Los Angeles, Chicagoje buvo išrinkta Daužvardžio Fondo valdyba, kuri tęsė spaudos balių ruošimo tradiciją. Praėjusiais metais tą tradiciją tęsti sutrukdė pro Chicago praėjusi sniego pūga, kuri nutraukė visą susisiekimą.

Daužvardžio Fondo finansinį pagrindą sudaro gautas balius pelnas, iš kurio skiriamos jauniems spaudos bendradarbiams premijos. Praėjusiais metais premijos nebuvo paskirtos, nes Fondo valdyba neturėjo lėšų.

Lėšoms sukelti yra ruošiamas šaunus balius š.m. vasario 2 d., Martinique restorane 2500 W. 94th Pl. Programa išpildys žinomi linksmi solistai - Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, akompanuojant Alvydui Vasaičiui. So kiams gros populiarius neolituojančių orkestrą, vadovaujamas Algio Modesto.

Visi kviečiami dalyvauti. Vietas ir stalus rezervuoti: Gift International Vaznelių prekyboje - 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-471-1424, arba pas kun. A. Saulaitį - Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave., Chi

Wanted at once Journeymen

LITHO CAMERA PERSONS
WITH 4 COLOR CAMERA
EXPERIENCE.

Lansing area firm offers attractive salary and full range of benefits for a qualified process camera operator. Past experience in layout stripping-plate making desirable. Combination of experience and initiative could lead to line management position. If you feel qualified call PHIL FLYNN, 1-517-321-8225 or reply to IMAGE ARTS INCORP., P. O. Box 25131, Lansing, Mich. 48906. (1-3)

Wanted all around Journeymen

TOOL & DIE MAKERS

MACHINING CENTER
OPERATORS

AND

N/C LATHE OPERATOR

For a rapidly growing company seeking experienced personnel with a working knowledge of set-up & procedures used in the aerospace industry. Position includes set-up program editing & operation of K&T 180 machining center. Salary commensurate with experience & ability.

Apply call or send resume to:
PERSONNEL MGR.

LOVERIDGE MACHINE CO.

2346 S. Redwood Rd.

Salt Lake City, Utah 84119

801-972-5989

(1-5)

cago, IL 60636, tel. 312-778-7500, arba pas valdybos narius.

Daužvardžio Fondo valdybą sudaro: pirm. kun. A. Saulaitis, SJ., vicepirm. - A. Juodvalkis ir E. Sakadoskienė, sekr. A. Pužauskas, išd. D. Vakarė.

**DRAPING,
PATTERNMAKING,
CUTTING & SEWING**

Established custom shop. One of a kind clothing. Private clientele. Mobile, Ala.
256-471-2513

OPPORTUNITY FOR

RN's & LPN's

Applications are being taken for full & part time on all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Excellent benefits & working conditions. Apply call or write Personnel Department
M. J. CLARK MEMORIAL HOME
1546 Sherman S. E.
Grand Rapids, Mich. 49506
(49-8)

**TRACTOR TRAILER
DRIVERS**

10 positions available. Tank operation for large national company. Long haul. Team operation. Minimum 3 years experience. Benefits, good pay for reliable driver. Clean driving record a must. For information call
201-826-7610
(2-4)

MACHINIST

LATHE HAND
Experience on standard machine tools required.
KOCKPORT MACHINE & TOOL CO.
1386 PARK ROW
W. 184th & Detroit Area
(50-2)

**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES**

for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R.N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O.B., E.R., Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & fringe benefits.
APPLY CALL OR WRITE TO:
KLEBERG COUNTY HOSPITAL
P. O. BOX 1197
KINGSVILLE, TEXAS 78363
512-592-3336, Ext. 69
(44-2)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN

or
**1ST CLASS
LATHE & MILL OPERATORS**
Full or part-time for Manual and NC machines. Excellent pay, Blue Cross & Blue Shield, Dental and major Medical insurance.
MCG MACHINE COMPANY
15220 Common Rd.
Roseville, Mich. 48066
313-771-4798
(45-1)

WANTED JOURNEYMAN

ALL AROUND MACHINIST
Experience with machine shop equipment, fabricating and welding. Capable of work from blue prints & able to fabricate machines & conveyor frames & fixtures. Liberal benefits, security and good working condition. Experience only need apply.

SINCLAIR & RUSH, INC.
6916 S. BROADWAY
ST. LOUIS, MO. 63111

Equal Opportunity Employer M/F
(1-3)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

BALTIMORE

IŠ BALTIMORĖS
TAUTININKŲ VEIKLOS

ALT S-gos Baltimorės skyriaus paskutinis 1979 metų susirinkimas įvyko gruodžio 16 d. Liet. Svetainės Gintaro kambaryje. Suėjai vadovavo por širdies priepuolio atsigavęs ir gero kai sustiprėjęs pirm. Vl. Bačanskas.

Susikaupimo minute prisimintas rugsėjo mėn. 2 d. miręs sk. veteranas pulk. Mot. Karaša. Susipažinus su praėjusio susirinkimo protokolu, perskaityti trys naujosios ALT S-gos centro valdybos bendraraščiai.

Kadangi Vliko seimą Baltimorėje rengė Baltimorės Liet. Draugijų Taryba, kurios pirm. E. Armanienė ir didesnė pusė narių priklauso Taut. S-gai, tai susirinkime aptarti ir šio išskirtinio mūsų mieste įvykio įspūdžiai. Svečių iš toliau ir vietinių nuomone, viskas esą buvę rūpestingai suorganizuota ir gražiai pasiruota, tik, deja, pačių baltimoriečių mažai dalyvavo ir seimo posėdžiuose ir įprastiniame tokiu atvejais pokyly.

Sk. pirm., sveikindamas Vliko seimą iškilmingos vakarienės metu, priminė, kad mūsų išeivijai šiuo metu nėra svarbesnio tikslo ir garbingesnių pareigų už pastangas Lietuvai laisvę atgauti. Todėl visi privalome remti Vliko veikėjus, šių atsakingų ir sunkių darbų našta ant savo pečių savanoriškai užsidėjusius. Sk. pirm. Tautos Fondui įteikė kuklią 100 dol. skyriaus auką.

Dėl pirmininko sveikatos sušlubavimo ir kitų nepalankių aplinkybių spalio mėn. buvęs numatytas susirinkimas 30 metų gyvavimo paminėjimas turėjo būti atidėtas. Dabar šis klausimas vėl buvo ilgai svarstomas: kada ruošti ir kokio turinio ar kokios apimtys renginys mūsų pajėgoms būtų įmanomas. Šiuo metu skyrius neturi renginių rūpintis vadovo, tad visi nariai paprašyti iš kitur pakviestųjų meninių pajėgų pasidairyti.

Sueigon atsilankė a. a. M. Karašos našlė Eugenija Karašienė. Ji padėjo už velionio pagerbimą šermenių metu ir dabar. Jai dalyvaujant, ne taip aštriai pajusta tuščia vieta pareigingo nario, jam negrįžtamai iškeliavus.

Aptarus reikalus, apie porą valandų pabendrauta, kukliai besivaikinant.

Gruodžio 30 d., kalbėdamas per vietos Lietuvos Radijo valandą, Vl. Bačanskas pagerbė du skyriaus narius — sukaktuvininkus, sausio mėnesį užbaigiančius 80 metų amžiaus — Juozą

STIPENDIJOS STUDENTAMS

Prieš keletą metų Alekas ir Teodora. Koyelaičiai-Kujalavičiai savo testamentu užrašė Kanados Lietuvių Fondui 100,000 dol., kurių palūkanų didžioji dalis turi būti skiriama lietuvių studentų stipendijoms, nežinūrint iš kokio krašto jie būtų. Tie garbingi lietuviai dar tebėra gyvi, bet jau kelti metai dalimis įmoka KL Fondui po keletos tūkstančių dol. sumas. Taip kad jau susidarė toms stipendijoms nemaža suma.

Toms stipendijoms skirstyti pagal testamentą nuostatus KL Fondas sudarė specialią komisiją. Pagal tos komisijos paruoštą ir KL Fondo patvirtintą taisyklės stipendijos bus mokamos pirmoje eilėje: 1) iki 2500 dol. siekiančiam doktorato laipsnio iš liuanistikos, 2) iki 2000 dol. siekiančiam magistrų laipsnio iš liuanistikos, 3) iki 1500 dol. liuanistiką studijuojančiam nors ir pašaliniu dalyku, 4) taip pat iki 1500 dol. neturtingų tėvų ar kraštų studentams, studijuojantiems nors ir nelituanistiniais dalykais. Visi šie asmenys prašymus stipendijoms gauti turi paduoti A. ir T. Koyelaičių-Kujalavičių stipendijų fondo komisijai iki 1980 m. balandžio 15 d. šiuo adresu: 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6, pažymėdami į kokį universitetą yra priimti. Daktaro, magistrų laipsnio siekiantieji ir liuanistiką nors ir pašaliniu dalyku norintieji studijuoti be to turi pažymėti, ką studijuos ir pridėti Lietuvos Bendruomenės apylinkės valdybos ar kitos organizacijos pažymėjimą, kad jie yra reikalingi finansinės paramos ir charakteristiką apie jų lietuvišką veiklą.

Neatsiradus minėtiems kandidatams, stipendijos bus mokamos, parašiusiems betkokia proga universitetui kokį rašto darbą iš liuanistikos srities, lankantiems jaunimui ruošiamus liuanistikos seminarus. Šie kandidatai prašymus turi paduoti tai pat komisijai tuo pat adresu iki 1980 m. birželio 30 d. Studentai, parašiusieji universitetui kokį rašto darbą iš liuanistikos, arba bent trumpą santrauką su nurodymu, kokia moksline literatūra naudojami ir profesoriaus pažymėjimą.

Bačanską ir Vincą Laukaitį. J. Bačanskas 20 metų yra praleidęs Lietuvos miškų tarnyboje, o V. Laukaitis, žinomas visuomenininkas, buvęs Baltimorės miesto teisėjas ir vėliau pašto viršininku. Buvęs SLA prezidentu ir veikėjas daugelyje liet. organizacijų.

S. M.

jimą, kad toks rašto darbas gautas.

Visos čia išvardintos stipendijos bus mokamos ir ateityje kol bus lietuviško jaunimo. Tad kviečiame universitetus baigusius ruošti mokslo darbus iš liuanistikos, studentus studijuoti liuanistiką nors ir pašaliniu dalyku arba rašyti universitetams betkokius rašto darbus iš liuanistikos, tuo pagarsinant universitetuose Lietuvą liečiančią moksline literatūrą ir pačią Lietuvą, o tokių progų daugeliui studentų pasitaiko. Taip pat kviečiame jaunimą mokytis lietuviškojo gimnazijoj ir lankyti liuanistinį seminarą, kurį JAV-ese kiekvieną vasarą ruošia PLJ S-gos Ryšių centras.

Lituanistika suprantama visa kas liečia lietuvių tautą ar valstybę.

Stipendijų Komisija

Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• **LB Clevelando Apylinkės vakaronė** įvyks sausio 17 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje. Kalbės Stasys Lazdinis tema "Mažoji Lietuva pagal Kušnerio studiją".

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDO
PARENGIMAI

• **SAUSIO 20 — 4:00 val.** Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• **SAUSIO 27 D. 3 val. p. p.** L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyriaus visuotinas susirinkimas, lietuvių namuose, apatinėje salėje.

• **VASARIO 3 — 4:00 val.** Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• **VASARIO 16 D. tradicinis** užgavėnių blynų balius lietuvių namuose. Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

• **VASARIO 17 D. Vasario** Sešioliktosios minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• **KOVO 16 — 4:00 val.** Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• **KOVO 16 D. Lietuvių** Namų metinis susirinkimas.

• **BALANDŽIO 12 D. Dirvos** 65 metų sukaktuvinis koncertas. Programą atliks solistė B. Dapšienė iš Los Angeles. Koncertas įvyks DMNP parapijos salėje.

• **BALANDŽIO 13 D. BALF** metinis susirinkimas.

• **BALANDŽIO 20 D. Madų** paroda. Rengia Vyr. Skaučių Židinys.

• **BALANDŽIO 26-27 D.** Čiurlionio ansamblio ir jo vadovo A. Mikulskio sukakčių minėjimas-koncertas, balius ir akademija.

• **BALANDŽIO 26-27 D.** Ateitininkų šeimos šventė.

• **GEGUŽĖS 4 D. — Šv.** Kazimiero liuanistinės mokyklos mokinių pirmoj Komunija.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
EXTRUSION OPERATORS
DIE MAKERS
Experienced PVC extrusion operators & die makers to work in Tampa, Fla., the land of sunshine & health. Good wages-good benefits-good security.
PAN AMERICAN PLASTICS CO.
2835 Overpass Rd.
Tampa, Fla. 33619
813-623-2461 (44-2)

TELLER

WORK NEAR
HOME

BROADWAY 57TH
BUCKEYE 116TH
ST. CLAIR 40TH

TELLER
TRAINEES

PERMANENT PART TIME

EXCELLENT SALARY
PAID VACATION
PAID HOLIDAYS
FREE CHECKING ACCOUNT
FREE LIFE INSURANCE

If you have good math aptitude, work well under pressure and have had some experience working with money in the past, we want to talk with you.

Apply in person, 15th floor of our tower complex. Personnel Departement.

AMERITRUST

900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44115

An Equal Opportunity Employer M/F (48-51)

EXPERIENCED
ELECTRIC MOTOR
REPAIRMEN

Immediate Opportunity.

AC and DC WINDERS
AC and DC MECHANIC
MACHINISTS

Opportunity to join Union shop with top benefits. Openings on Day and Night shift. Call KEN ROLLER Monday for an oppt.

216-433-7800

MONARCH ELECTRIC
SERVICE CO.

5325 W. 130TH ST.
CLEVELAND, OHIO 44130
(49-51)

ALUMINUM
EXTRUSION

PRESS SUPERINTENDENT

Due to growth and expansion, major subsidiary of NYSE listed company has an immediate opening for someone to head up a new press, captive operation. Should have a complete knowledge of aluminum extrusion and press maintenance. We are located in a suburb of a major southwestern city.

For immediate consideration, please send your resume marked Personal and Confidential to Mr. Bud Mason:

GENERAL
ALUMINUM CORP.

P. O. Box 34221
Dallas, Texas 75234 (45-1)

WAREHOUSE

GENERAL
WAREHOUSE
WORK

Established hardware wholesaler has immediate openings at its Bedford Hts. warehouse. Duties include ticketing, order filling and packing. A steady work history is desired. Wages range from \$4.95 to \$7.15 per hour. We offer an attractive comprehensive fringe benefit package and steady employment. Call Mr. Lee for an interview appointment all day Thursday and until 12 noon on Friday at 216-464-5500. Or call Friday 12 noon — 9 p.m. and Saturday 9 a.m. — 12 noon at 216-831-5150.

WANTED EXPERIENCED
SURFACE GRINDERS

2 years or more experienced
CENTERLESS GRINDERS
With more than 1 year experience

Call 313-561-1770 (48-51)

Journeyman or 1st Class Skilled
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Top rate \$13.00 per hour if qualified. All benefits. Air conditioned shop. Livonia-Plymouth area.
BUCKINGHAM TOOL
11915 Market Street
Livonia, Mich. 48150
313-591-2333 (48-51)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Andriaus Kuprevičiaus plokštelės sutiktuvės rengiamos sekmadienį, sausio 13, 4 val. p. p. Clevelando lietuvių namų salėje. Tai pirmoji fortepijoninės muzikos plokštelė, kurioje mūsų žymusis pianistas įskambino dešimties lietuvių kompozitorių kūrybą, apimančią septyniasdešimties metų laikotarpį.

Visi Clevelando lietuviai kviečiami dalyvauti Andriaus Kuprevičiaus plokštelės sutiktuvėse. Po trumpos plokštelės pristatymo programos bus kavutė. Rėmėjams bus įteiktos plokštelės veltui, kiti svečiai ją galės įsigyti ir gauti pianisto autografą.

Plokštelės sutiktuvės rengia komitetas, vadovaujamas dr. Danieliaus Degėsio.

• Pianistas Vytautas Smetona, 1979 metų Lietuvos Fondo muzikos premijos laureatas, koncertuoja Clevelando Meno muziejuje,

Šaulių baliaus metu, Clevelando Žalgirio kuopos nauji nariai davę priesaiką. Iš kairės kuopos pirm. B. Nainys, priesaiką priėmęs kun. A. Goldikovskis, priesaiką davę L. Dučmanienė, A. Benas, V. Biliūnas, J. Kavaliauskas ir antroje eilėje jaunas šaulys pianistas V. Puškorius.

J. Garlos nuotr.

Gartner Auditorium sausio 13 dieną, 2 val. p. p.

Programoje: Beethoveno Sonata opus 101, Samuel Barber Sonata, 5 Chopin'o Etudai ir F-minor Baladė. Įėjimas laisvas.

Tuoju po koncerto iškrenda į Londoną. Jo debiutas Londone įvyks sausio 16 d. Wigmore Hall.

• Ramunė Juškėnaitė 1979 m. rudens semestre Clevelando Valstybiniame Universitete (CSU — Arts

and Crafts Center) dėstė audimą. Cleveland Heights miesto Parks and Recreation Division ji sėkmingai pravedė gobelenų audimo kursus.

Šiemet R. Juškėnaitė vėl pakviesta dėstyti audimą CSU studentams ir gobelenų kursą Cleveland Heights Parks and Recreation Div. Pastaruosius kursus gali lankyti ne tik Cleveland Heights, bet ir kitų miestų gyventojai.

CSU studentai registruo-

jasi sausio 14-18 d.d. Cleveland Heights mieste registracija iki sausio 12 d.

Pernai R. Juškėnaitė su JAV audėjų draugijos ekskursija buvo nuskrudusi į Naująją Zelandiją, kur to krašto kvietimu tobulinosi gobelenų istorijos kursuose.

• LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskis, sveikindamas Dirvą švenčių proga ir linkėdamas sėkmės 1980 metuose, pridėjo apylinkės valdybos auką 50 dol.

Nuoširdžiai dėkojame už linkėjimus ir auką.

• Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubas, per išd. A. Johansoną Dirvai paremti atsiuntė auką 30 dol. linkint sėkmės 1980 metuose. Ačiū.

• Į spektaklį "Sekminių vainikas", kurį atliks Detroito jaunimas sausio 26 d. 7 val. vak. DMNP parapijos salėje, bilietus galima įsigyti J. Mikonio įstaigoje — 673 East 185 St. Telef. — 481-6900, arba DMNP parapijos kavinėje po mišių.

• Gerardas Juškėnas pernai buvo atžymėtas Photographic Society of America "WHO'S WHO" sąrašuose, kaip sėkmingai besivaržęs tarptautinėse foto parodose su gamtos ir vaizdinėmis skaidrėmis.

Kalėdoms gavo žinią iš PSA, kad jam pripažinta pirmoji žvaigždė (1-star exhibitor in ND) už gamtos skaidrių parodose surinktus taškus.

CPS KVIEČIA

Nuo 1887 m. Clevelande veikianti foto mėgėjų draugija — The Cleveland Photographic Society netrukus pradės 58-sius mokslo metus. Bus duje kursai: spalv. skaidrių ir ryškinimo-spausdinimo technikos (Darkroom Techniques). Dėstys patyrę CPS instruktoriai. Skaidrių kurso paskaitos pradedamos sausio 14 d., o ryškinimo-spausdi-

nimo technikos — sausio 17 d.

Dėl informacijų skambinti: Mrs. Christine Rogers 252-2276 arba Mrs. Beverly Wallenchek 238-3862.

REMIA SPAUDĄ IR RADIJĄ

Žalgirio šaulių kuopa Clevelande, užbaigus 1979-tus metus, paskutiniame valdybos posėdyje paskirstė spaudai ir radijo valandėlei aukas: žurnalui "Karys" 50 dol., Dirvai 25 dol., Draugui 25 dol., L. Lietuvai 25 dol. ir Tėvynės garsų radijo valandėlei 25 dol.

SVETIMŠALIŲ ŽINIAI

Imigracijos ir naturalizacijos tarnyba praneša, kad Amerikoje gyvenantieji visi svetimšaliai, ir neturintieji JAV pilietybės, privalo kasmet nuo sausio 1 d. iki 31 d. registruotis, užpildant kortelę, kuri gaunama pašto įstaigose. Užpildžius, priklijuoti pašto ženklą ir įmesti į pašto dėžutę. Neužsiregistravę gali būti baudžiami.

• Ohio Auto Body, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

APARTMENT FOR RENT

5 rooms. Clean, individual heat, St. Clair Ave. Ethnic area. Adults only. Security deposit. No pets. \$130/month Call 481-2225

APARTMENT FOR RENT

East 76th Street and St. Clair, 4 rooms and bath. Decorated. \$95.00. Call 526-8620.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintarų, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į CIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$100
12 mėnesių

6¾% įnešus \$100
30 mėnesių

7½% įnešus \$100
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$100
72 mėnesiams

8% įnešus \$100
96 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5½%)

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5½%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

DIRVA

• Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1980 Metų proga, JAV Prezidentas ir ponias Carter, Valstybės Sekretorius ir ponias Vance, Protokolo Šešas ir ponias Valdez bei eilė senatorių ir kongresmanų su žmonėmis atsiuntė sveikinimus Lietuvos atstovui ir ponias Bačkienėi. Taip pat švenčių proga p.p. Bačkiai pasikeitė sveikinimais su keliasdešimt valstybių ambasadoriais ir jų žmonėmis

bei su Apaštališku Delegatu JAV-se.

• Kostas Ramonas, Chicagoje, vietoje Naujųjų Metų sutikimo aukoją Dirvai \$20.00. Ačiū.

• Beverly Shores Lietuvos Klubas pirmininkas Val. Radys, klubo vardu, sveikina Dirvą švenčių proga ir spaudai paremti siunčia klubo auką 25 dol. Nuošir-

džiai dėkojame už sveikinimą ir auką.

• Detroito mergaičių choras, per išd. Stasę Smalinskienę atsiuntė Dirvai auką 10 dol., įvertinant spaudos reikšmę lietuviškame gyvenime. Ačiū.

• LSB Jūrų skautininkų Grandies vadovybė korespondenciniu būdu buvo išrinkta šio sąstato: j. vs. Leonas Knopfmilleris, j. vs. Vladas Petukauskas ir j. vs. Edmundas Vengianskas.

• Bronius Bieliukas, kuriam PLB valdyba pavedė suorganizuoti PLB atstovybę prie Jungtinių Tautų, gruodžio 20-21 d. lankėsi Washingtone pas Lietuvos atstovą dr. Stasį A. Bačkį ir informavo apie organizuojamą PLB atstovybę. B. Bieliukas paaiškino, kad toji atstovybė bus visuomeninė, ne valstybinė institucija, kad joje veiks keli skyriai ir kad viename jų — švietimo, mokslo ir kultūros — jau yra sutikę dirbti šiame krašte baigę aukštuosius mokslus profesoriai ir vyresnio amžiaus okupuotos Lietuvos gyvenimo žinovai.

Ta pačia proga išsiaiškinta su Lietuvių žmogaus teisių komisijos pirm. dr. Domu Krivicku, kad organizavimas Lietuvių atstovybės žmogaus teisių skyriaus nesidubliuos su jo pirmininkaujamos komisijos darbu.

Gruodžio 21 d. VLIKo patalpose pasimatė su VLIKo valdybos vicepirm. politikos reikalams dr. Kostu Jurgėla ir aiškintasi VLIKo ir PLB politika.

NAUJA LFB CENTRO VALDYBA

Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba korespondenciniu būdu išrinkta iš Clevelande ir apylinkėse gyvenančių bičiulių: pirm. Juozas J. Ardys, 855 Greener Pl., Fairview, Pa. 16415; nariai: Juozas Mikonis, Vacys Rociūnas, dr. Rimas Šliažas, Albertas Sušinskas, Vincas Akelaitis ir Jonas Vasaris.

LFB STOVYKLA

Lietuvių Fronto Bičiulių rengiama studijų ir poilsio stovykla įvyks rugpiūčio 10-17 dienomis Dainavoje, Manchester, Mich.

Studijinė tema: Trys dešimtmečiai išeivijoje.

Norį stovykloje dalyvauti prašomi, kaip galima anksčiau, registruotis pas Juozą Mikonį, 24526 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143, tel. (216) 531-2190.

• Lietuvių Tautodailės Institutas, Kanadoje, jau išsiuntinėjo dail. A. ir A. Tamošaičių knygą "Lithuanian National Costume", visiems ją užsisakiusiems. Paskutinė siunta buvo ekspedijuota 1979 m. gruodžio mėn. 18 d.

Teresė ir Jonas Mildužiai, meno kultūros ir visuomeninių reikalų rėmėjai, daug metų išgyvenę Beverly Shores, Ind., atskėlė gyventi į Jupiter, Floridoje. A. Zotovaitės nuotr.

• Dėl pašto suvėlinimo tik dabar gavome Vliko pirm. dr. K. Bobelio ir jo valdybos sveikinimą Dirvai ir visiems lietuviams šv. Kalėdų proga, kviečiant nepailstamų užsispyrimu tęsti į laimėjimą vedantį darbą. Reiškiant viltį, kad 1980 metai atneš dar didesnių laimėjimų mūsų visų didžiojam tikslui — Lietuvos laisvės atsiekimui.

• Jonas Talandis, šeštios Lietuvos Tautinių Šokių šventės rengimo komiteto pirmininkas, Dirvai paremti atsiuntė 50 dol. dėkodamas už rodomą dėmesį tautinių šokių šventei.

Ačiū už auką ir linkime, kad šventė būtų tikrai sėkminga.

• Jonas Laurinaitis, Korp. Neo-Lithuania filisteris, su negalavus širdžiai ir inkstams, jau antras mėnuo gu-

li Sydney Royal Prince Alfred ligoninėje. Sveikindamas Dirvą ir visus bendraminčius išsisklaidži u s i u s plačiame pasauly, pridėjo auką 20 dol. Ačiū už auką ir linkime greit pasveikti.

• Algis A. Regis, Lietuvos respublikonų lygos Chicagoje pirmininkas, įvertindamas lietuviškos spaudos sunkumus, prie sveikinimų pridėjo auką 10 dol. Ačiū.

DRAFTSMAN

Small company manufacturing special purpose machines, requires draftsman for design and detail work.

We offer excellent opportunities with good wages and fringe benefits, including Blue Cross with Dental, Prescription Drugs and major medical. Life long term disability insurance, pension, generous paid vacation.

WRITE OR CALL:

J. IVORY

DESOUTTER, INC.

11845 Brookefield Ave.

Livonia, Mich. 48150

Phone: 313-522-7010

(2-4)

Sibiro tremtiniui

ALEKSUI POCIUI

mirus Lietuvoje, jo broliui Vilties draugijos vicepirmininkui KAZIMIERUI POCIUI ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

DR. STASIUI PACEVIČIUI

mirus, jo broliui dr. ANTANUI PACEVIČIUI

ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Danielius ir Roma
D e g e s i a i

A. A.

PETRUI SADAUSKUI

mirus, jo seseriai, mūsų skyriaus narei FILINAI BRAUNIENEI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

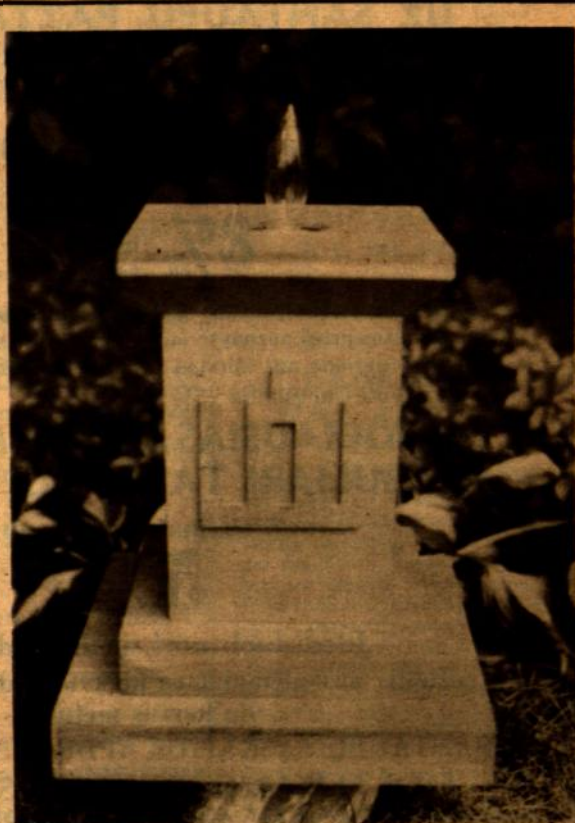
A.L.T. Sąjungos Chicago's
Skyrius

A. A.

Pulk. JONUI BUŽĖNUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui RAMŪNUI BUŽĖNUI ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos Los Angeles
Skyrius

Tai mūsų kilnių ir žmoniškų senelių Saulių — Saulė, Amžinos Ugnies aukuras. Šią nuostabią mūsų tautos kūrybą turėtų turėti kiekviena kilnaus lietuvių šeima.

Kas pageidauja, galiu tokį aukurėlį atsiųsti. Tai rankų gamyba iš geros medžiagos. Viršuj mirga rausva ugnies liepsna.

Aukurėlio kaina šimtas dol. Užsakymą siųsti:

Inž. Mantas Aukštuolis

4 Elizabeth Ave.

Springdale, Conn. 06907.